

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 koron.
Egy hónapra 2 koron.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 koron.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

MIRDETÉSOK:
6-hatásos petit sor egyszer 20 ML,
minden következőnél 16 ML.
Bélyegdíj külön 20 fillér.
Nyitólár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 207.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
Társaság.
Jósef főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 191.

Arad, 1900.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szerda, január 31.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vesérenik: Korai öröm.**
- As ügyvédi kamara közgyűlése.**
- A transzváli háború.**
- Bakúdték kisorsolása.**
- Jászai Mari mellőzése.**
- As angol parlament megnyitása.**
- A tisztok öröme és bűja.**
- Kirabolt vasúti posta.**
- New-York szépe.**
- Tiszenegy év mulva . . .**
- Tárcza: Aranyhalacska. Irta: Mérimée Prosper.**
- Regény-Csarnek: A milliomos büntetése. Irta: M. E. Braddon.**

Korai öröm.

Arad, január 30.

Nagy volt országszerte a lelkesedés akkor, mikor az új bünvádi eljárás életbelépésének napját a törvény megállapította. Ugy ünnepelték a folyó év január elsejét, mint a diadal napját. Az aradi ügyvédi kamara évi jelentése pedig azt a képletet használta, hogy ezen a napon egy ugrással Ázsiából Európába ugrottunk.

Szó sincs róla, az új eljárás óriási haladás előre, azonban az eddigi tapasztalat azt mutatja, hogy nálunk Aradon az új eljárás csak írott malaszt, melynek liberálistusát a jogkereső közönség és az igazságszolgáltatás nem érezheti. Kétségbevonhatlan számadatok és tények mutatják, hogy a bűnügyek előkészítése tekintetében a mai viszonyok még rosszabbak, mint az ezelőttiek, midőn az elavult és reakcionárius régi eljárás mellett intéződtek el az ügyek.

Az új eljárás értelmében a nyomozásokat legnagyobb részt a rendőrség végzi, az van most felruházva azzal a jogkörrel, melylyel eddig a vizsgálóbíró bírta. Most az ügyészség, a vizsgálóbíró átteszi a bűnügyeket a rendőrséghez, hogy a nyomozásokat ejtse meg.

Lássuk csak a számokat, azok élénken beszélnek. A mai napig a rendőrséghez 164 feljelentés érkezett, melyek mindegyikében a nyomozás a törvény értelmében sürgősen megejtendő volna. Az ügyeket *Greén Nándor* alkapitánynak kell elintéznie, ki mellett egy díjnok van besorozva. Már most figyeljük meg, hogy micsoda munkát végez az alkapitány és díjnoka; előre bocsájtom, hogy ők a hivatalos órán túl is dolgoznak a hivatalban és valóban bámulatraméltó ügyszerezzel és buzgalommal iparkodnak nehéz és felelősségteljes hivatásuknak megfelelni.

Az alkapitány kényszerítve van a beérkezett feljelentéseket maga iktatni és az iktató könyv nyolcz rovatát lelkiismeretesen kitölteni; ő maga veszi fel a feljelentéseket, a tanukat, ő szereli fel az ügyeket előírataikkal, ő veszi fel a panaszokat és az összes bűnügyi kezelési munkát maga végzi el, ő maga végzi az expediciót, a momentán szükséges nyomozást maga eszközli, a helyszíni szemlére, a házkutatásra maga megyen.

A 164 bűnügyből ezen munkásság mellett, kivéve a főmagánvádra üldözendőket, érdemben még egyetlen egy ügyet

sem intézhetett el, annyira igénybe veszik a kezelési dolgok.

Hát a díjnok mit csinál? A díjnok a kihágási ügyeket végzi, azoknak kezelési munkáját végzi, 6 pénznaplót vezet, iktat, indexel, expediál, vezeti a kitiltottak nyilvántartási könyvét, póstát ellátja, másol, az idézvényeket írja. És miként intéződik el a kihágási ügyek? Befolyt január elseje óta 205 kihágási ügy, ezekből egynehány előzetes letartóztatással járó ügyön kívül, még egyetlen egy kihágási ügy sem került tárgyalás alá.

Ime a szomorú eredmény. Sem a kihágási ügyek, sem a bűnügyek nem nyerhetnek elintézést, pedig páratlan ügybuzgalmat fejt ki az alkapitány.

Hol van ilyen állapot mellett a törvény áldása, mely épen azért hozatott, hogy gyorsan fejeztessék be a bűnügyek nyomozása. A számok azt bizonyítják, hogy az eddigi munkaerő, ha éjjel-nappal dolgoznék, még akkor sem intézhetné el az anyag egy regyedrésztét sem.

Az anyag azonban napról-napra nő, az ügydarabok naponként szaporodnak. Mi mar most ennek eredménye? A gépezet megakad és még ott sem vagyunk, ahol voltunk ezelőtt, hanem még rosszabbul állunk.

A főkapitány előterjesztésében előre látta ezt a chaoszt és amitől tartott, az immár az első hónapban bekövetkezett.

Erre a mizériára mutatott a mai ügyvédi közgyűlésén *Rosenberg Károly dr.* felhívásában és nagyon kívánatos volna,

TÁRCZA.

Aranyhalacska.

Irta: Mérimée Prosper.

— Francia elbeszélés. —

A kis kék szalon nagy ablakainak üvegén behull a napfény és sűrű, széles sugárkékben érne az asztalnál ülő nő idegesen babrálok kezét, ha utközben meg nem akasztaná a buzávirág kékszin vastag damaszfüggöny. Így hát csak valami kék világosság árad a szobába, ahol minden tárgy kékes fényben uszik. Még az akváriumban levő aranyhalacska is opál-árnyalattal tetsző vízben ficzánkolkol és az a finom sugár, mely felszökik a medenczéből, mint kék eső permetezik vissza az akváriumba.

— Ujók, mondom, semmi baja sincsen, nagyságos asszonyom, — így szól az orvos, dr. Baujon, aki az asztal mellett szemközt ül a nővel. — Jó levegőre, kellő táplálkozásra és nyugalomra, sok nyugalomra van szüksége!

A nő társalmonként mozdulatot tett.
— Nyugalomra, ugyan mire jutok a nyugalommal és a magánnyal — és halkán hozzátette — meg a gondolataimmal?

— Gondolatainktól meg nem menekünk — mondotta az orvos, miközben jobb kezével végig simogatta tar koponyáját. — Ha megpró-

báljuk, csak tönkretesszük magunkat és a régi lelki-furdalást új bánattal töldjük meg.

Es amint e szavakat kimondotta, eszébe jutott, hogy egykor belevetette magát az élet örvényébe, hogy elleljeit sen egy leányt. Ebbe aztán belevényt, bár még csak negyvenöt éves. Es még többet gondolt a szemközt ülő asszonyra, aki tönkretette és halálba kergette férjét, azóta pedig tétova mulatozásban éli a világát és társaságból társaságba bódul.

Chantillon Madelaine asszony lehorgasztotta fejét és így szólt:

— Az ember meg szeretne menekülni a meghánás elől, amíg csak lehet.

Az orvos figyelmesen nézte a huszonnyolcz esztendőss asszonyt, akinek szája körül leritt a fájdalom. Mindig szépnak tudta és szerette, bár megvetette. Most először érezte, hogy ez a nő sajnálni való teremtés.

— Es éppen mulatság kell ehez, — mondotta végül, — hát nincs jobb butfelejtető mint a vad mámor?

— Még pedig?

— A munka.

— Es munka közben nem térnek vissza a gondolatok?

— Csak eleinte, amikor munkát még valami zavaró dolognak tartjuk és lelkestül belé nem merülünk . . . később már nem.

Az asztalon babrálok kéz ehanyatlott a nő ölébe és Madelaine asszony halkán megszólalt:

— Egyszer megpróbáltam a munkát . . . tavaly, októberben . . . három hétig ott voltam a st.-cloudi kórházban . . . Betegápoló akartam lenni.

— Betegápoló . . . ismételte az orvoa vontatottan — pedig azt hitték . . .

Madelaine asszony fáradtan folytatta:

— Azt hitték, hogy elutaztam a lengyel gróffal.

Majd izgatottan kérdezte:

— Es ön is azt hitte, doktor ur?

A szalonban oly csönd támadt, hogy még az óra ketyegése is meghallatszott. Az orvos szótlanul ült és lehorgasztotta fejét.

— Igen, azt lehetett hinni — mondotta a nő. — Mit tud a világ a nagy fájdalomokról?

Ismét hosszú, kinos csönd támadt.

— Mit tud a világ a nagy fájdalomokról — gondolta az orvos és ez a gondolat ki nem ment az eszéből.

Azután a nő halkán, de izgatottan beszélni kezdett:

— Es e fájdalomokkal egyedül maradni, napról-napra és éjről-éjre, ha körülöttünk nincs láрма és emberek sincsenek, akik ugyan érzéketlenül haladnak el mellettünk, de legalább oly hangosan nevetnek és oly vidáman nevetnek, hogy velük nevetni lehet és mindenről megfedelkezhetünk. Már az éjszakák is borzasztók, a hosszú, magános éjszakák, a mikor a múlt réme, mint valami lidércz reánk

ha ezzel az indítványval behatóan foglalkoznának a mérvadó körök, mert ha a helyzet nem változik, akkor nagyon is korai volt a Hozsanna-kiáltás az új eljárás életbeléptése fölött. (+)

Az ügyvédi kamara közgyűlése.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30.

Az ügyvédi kamara Tököly-téri hivatalos helyiségeiben a tagok rendkívül élénk érdeklődése mellett tartatott meg Szalay Károly elnöklete alatt az idei közgyűlés. A kamarának nemcsak helybeli, hanem vidéki tagjai is szép számban jelentek meg és a közgyűlés folyamata alatt nagyon sok fontos kérdés került napirendre, melyek az ügyvédi karnak és a jogkereső közönségnek érdekében állanak.

A megnyitó.

A közgyűlést délután 3 órakor Szalay Károly elnök tartalmas és emelkedett beszéddel nyitotta meg. Kiemelte, hogy az idei közgyűlés éppen *negyedik százados évfordulójára* esik annak a törvényhozási alkotásnak, mely az ügyvédi rendtartás czime alatt foglal helyet törvénykönyvünkben. Az ügyvédi kar ezt a jubileumot nem ünnepelheti örvendetes szívvvel, mert az ügyvédi rendtartás és egynehány, annak keretébe vágó törvénykezési intézkedések nem hozták meg azt az eredményt, amelyet a törvényhozás ez alkotásokkal elérni akart, mivel azok az ügyvédi karnak sem anyagi, sem erkölcsi előnyt nem biztosítottak. Azért azzal az óhajjal nyitja meg a közgyűlést, hogy vajha mihamarabb megvalósíthatnának azon jogos és méltányos kívánások, melyek a magyar ügyvédség erkölcsi és anyagi jólétét biztosítani hivatják.

Egyben tudatja elnök a közgyűléssel, hogy marai elnök és Vizer Péter volt kamarai titkár iránt való kötelezettségének megfelelt, amelyben érdemeiknek megjutalmazásaképpen arczképüket megfesttette és azok a gyűlésterem falát díszítik, jelölül annak, hogy az ügyvédi kamara az érdemeket, a kamara érdekében kifejtett hosszas, kitartó és lankadatlan munkáját megbecsülni és a jövő nemzedéknek követendő példa gyanánt megörökíteni tudja.

Évi jelentés.

A jegyzőkönyv vezetésével Pálmai Lajos dr. ügyvédet megbízván, felolvasás alá került

a választmány jelentése, melyet lapunkban már ismertettünk s mely jelentés önérzetes és bátor hangon mutatott rá mindazon hibákra és hiányokra, melyeknek szanálása az ügyvédség, de különösen a jogkereső közönség érdekében áll.

A jelentést a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette.

Titkár-választás.

A tárgysorozat második pontja a kamarai titkár megválasztása volt. A szavazatszedő bizottság tagjai: Keresztes Gyula elnöklete alatt, Prekupás Illés dr. és Dénes Jakab dr. voltak. A szavazás eredménye a következő:

Beadatott 118 szavazat, ebből

Steinitzer Félix 93

Avarfy Ferencz 25

szavazatot kapott s így Steinitzer Félix nagy szótöbbséggel választott meg a kamara titkárul.

A választás eredményének kihirdetése után Keresztes Gyula dr. az aradi és Dénes Jakab dr. a vidéki ügyvédek nevében meleg hangon üdvözölték az újonnan megválasztottat, kifejezést adva annak, hogy ezen választás eredménye nem annyira Steinitzer Félix dicsősége, mint inkább a kamara öröme.

Steinitzer a meghatottság hangján köszöntö meg a beléje helyezett bizalmat.

A költségvetés.

Következett a tisztviselők és kezelő személyzet fizetésének megállapítása, mely ugyanolyan tételekben állapított meg, mint a lefolyt évben.

Élénkebb eszmecsere fejlődött ki azon indítványra, hogy a tisztviselők fizetése szállíttassék le, mely indítványt azonban a közgyűlés Pop C. István dr. és Nemess Zsigmond dr. talpraesett hozzászólásai után, két szavazat ellenében elvetette.

Következett az 1900. évi a következőképpen állapították meg: kiadás 6720 korona, fedezet 7496 korona. A tagsági díj, mint eddig, ugy ezutánra is 30 koronában vettetett ki.

A költségvetés és az évi számadás felülvizsgálatát egyhangulag tudomásul vették és a felmentvényt a pénztárnoknak megadták.

Az évi jelentéshez hozzá szólt még Dénes Jakab dr., ki hiteles adatok alapján a butyinyi járásbírószág mizériáit tárta fel.

Az új eljárás és a rendőrség.

Nagy érdeklődést keltett Rosenberg Károly dr.-nak felszólalása, melyben adatokkal illusz-

trálta azt, hogy az új bünvádi perrendtartás életbeléptetése csak akkor lesz üdvös, ha az a gyakorlatban keresztülvihető lesz.

A gyakorlati élet egy hónapos adatai azonban szomorúan jelzik, hogy az új eljárás csak írott malaszt marad. Rámutat az aradi rendőrségnél mutatkozó tarthatatlan állapotra, melyen a főkapitány és az alkapitány megfeszített iparkodása és buzgalma hajótörést kell, hogy szenvedjen.

Hosszas és érdekes adatokban bővelkedő megokolás kíséretében indítványozza, hogy:

1. az ügyvédi kamara sürgesse az igazságügyminiszternél Aradváros törvényhatóságának a bünyügyi osztály felállítására vonatkozó határozatának elintéztetését;

2. tekintettel arra, hogy a legnagyobb valószínűség szerint a kormány nem lesz hajlandó a bünyügyi osztály költségeit az állam kasszájából fedezni; tekintettel arra, hogy Aradváros törvényhatóságának határozata az égető szükségét kielégíteni nem fogja, írjon át Aradváros közönségéhez, hogy a főkapitány által beterjesztett és alaposan indokolt javaslat megvalósíttassék.

A lelkesen előadott indítványt a közgyűlés a választmány elé utasította, mely legközelebbi ülésén fog vele foglalkozni.

Végsőnek felszólt Szathmáry Gyula, aki jelentésben a közigazgatási hivatalnokokra vonatkozó kifejezést enyhíteni óhajtotta, mert szerinte azok lelkiismeretesen és legjobb tudással végzik teendőiket.

Erre nézve az elnök, titkár és Pop C. István felvilágosításai után a jelentést tudomásul vette.

Ezzel a tárgysorozat kimerítve lévén, a közgyűlés az új elnököt és az új titkárt életve, véget ért.

A közgyűlésen Szalay Károly elnöklete alatt jelen voltak:

Buttyin), Fischer Jenő dr., Hász Sándor, Kell Lipót, Keresztes Gyula dr., Kertész Miksa dr., ifj. Kollár János (Mező-Berény), Lamberger Lajos, Lukácsy Lajos, Mandl Vilmos dr., Mittner Izidor dr., Nemess Zsigmond dr., Nikolits Döme, Pálmai Lajos dr., Péterffy Antal, Pop C. István dr., Priegl István dr., Parecz Béla dr., Prekupás Illés dr., Ring Béla dr., Rosenberg Károly dr., Steinhart Mór dr., Steinitzer Pál dr., Steinitzer Félix, ifj. Szalay Károly dr., Szathmáry Béla, Szele József, Somló Armin dr., Sonnenfeld Károly, Schütz Henrik dr., Szalai Arnold dr., Tolnai János dr., Vizer Lajos, Vörös Vidor, Wolf Mihály, Vajda István dr., Vannay János dr.

nehezedik. Es most még nappal is egyedül legyek . . . nem, doktor ur, ez lehetetlen . . .

Az orvos ott ült és nem tudott mit válaszolni.

— De hiszen gyermeke van, — mondotta végül.

— No igen.

— Hát talán vele foglalkoznék?

— Megróbálhatnám . . . de azt hiszem, Károlyka jobb szeret játszani.

— Es ha vele együtt játszana? . . . Ugyan mit szokott játszani? Mivel?

Ez a kérdés váratlanul érte az asszonyt. Az orvos észrevette, hogy a nő tekintete tétozva járja be a szobát és mélységesen megsajnálta a fiucsokát, akivel oly keveset törődik az anyja. Végül Madelaine asszony ráakadt valamire és lassan dadogta:

— Azt hiszem, az aranyhalakkal játszik.

— Az aranyhalakkal? — A doktor pillantása rátévedt a vízmedenczére és egyszeriben ismét ott volt a Provence egy kis városában és szeme előtt állott egy kis fiu, aki aranyhalacsokkál játszadozott. Ismerte ezt a fiut, hiszen ő maga volt e gyermek és visszaemlékezett anyjára és örömtelen ifjúságára, mely megmérgezte egész életét.

— Szegény Károlyka — gondolta — voltaképpen neki sincs anyja, egész nap ide-oda

tévelyeg és nincsenek más játszótársai, mint az aranyhalacsokkák.

— Látni szeretném a fiut — mondotta végül.

Madelaine asszony lassan fölkel, vonszolódó lépésekkel ment az ajtóhoz, csöngetett és meghagyta a csolédnek, hogy hozza be a gyermeket.

Az orvos utána nézett, ahogy az ajtó felé ment. — Milyen fáradt — gondolta, — hogy undorítja az élet, milyen örömtelen és elhagyott. Es ugy tetszett neki, hogy ez az asszony voltaképpen társtalan, sápadt kis leány, kinek az az egyetlen öröme, hogy eljátszik az aranyhalakkal.

Azután belépet Károlyka, egy félénk, sápadt fiu. Zavartan állott meg az ajtó közelében.

— Jer közelbb, Károly és adj kezet a doktor bácsinak.

Károlyka engedelmeskedett.

— Hány éves vagy fiam?

— Hat esztendő.

— Es az arnyhalacsokkál szeretsz-e játszani?

— Igen, és megnézem a képes könyveket s a szönyege fekszem és sokat gondolkodom.

Lassan-lassan beszédesebb lett a fiu és egyet-mást elmondott magános életéről.

— Ez aztán jó lecke volt, orvos ur — mondotta Madelaine asszony, amikor Károlyka elhagyta a szalont. — Most már tudom, hogy mit kell tennem.

Baujon doktor meghajtotta magát és eltávozott. De hazamenet az aranyhalacsokkákra gondolt és éjjel azzal álmodott, hogy otthon van a provence-i városkában, az ablak mellett áll és nézegeti az aranyhalacsokkát a kis kerek vízmedenczében, amelyből csodálatosképpen finom sugár szökik fel és mint kék eső permetezik vissza . . .

Másnap délelőtt meglátogatta Madelaine asszonyt.

— Falura megyek, doktor ur — mondotta a nő — pihenést is, munkát is keresek. Fiam nevelésén fogok munkálkodni.

Az orvos egy ideig elgondolkodott. Csak ő maradjon ismét elhagyatva, ismét az a magányosan élő fiu legyen, aki hajdan volt?

— Madelaine — mondotta halkán, miközben megfogta az asszony kezét — én is pihenést és munkát keresek, de szükségem van valakire, akiért dolgozhatssam . . .

Madelaine asszony megértette. Fejét ráhajtotta a férfi vállára és halkán sirni kezdett.

TAVIRATOK.

Körber Budapesten.

Bécs, január 30. (Saját tud. távirata.)
A *Neue Freie Presse* ma esti lapja jelenti, hogy *Körber* osztrák miniszterelnök csü-törtökön Budapestre érkezik, hogy bemu-tató látogatást tegyen *Szell* Kálmánnál. Pénteken néhány aktuális kérdést fog a két miniszterelnök megvitatni. Valószínű, hogy *Böhm* pénzügyminiszter is lejön az értekezletre, ez esetben azon *Lukács* László is részt fog venni. Valószínűleg szóba kerül itt az új bankkormányzó sze-mélyében való megállapodás is. Eddig még semmi előterjesztést erre nézve osz-trák részről nem tettek.

Az augsburgi zavargások.

Augsburg, január 30. (Saj. tud. távirata.)
A múlt év július havában Werlach kül-városában előfordult zavargások ügyében a bíróság több napig tartó tárgyalás után a 13 vádlottat 6—14 hónapi fogházra ítélte.

Franciák és törökök.

Konstantinápoly, jan. 29. (Saj. tud. táv.)
Constans francia nagykövetség a kihall-gatásakor, a mely majdnem egy óra hosz-szat tartott, a szultán azt a szándékát nyilvánította, hogy *Loubet* elnöknek az Imtiaz-rendet adományozza s azt külön követséggel adatja át az elnöknek. A francia nagykövetség és a porta között ellentét merült föl, mert a porta még nem adott elégtételt azért, hogy a török rendőrség a konstantinápolyi kikötőben megmotozott egy francia vontatógőzöst. A nagykövetség az illető rendőri közegek megbüntetését kívánja és ilyen értelemben ma sürgős lépéseket tett a por-tánál.

A transzváli háború.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 30.

A harctérről ismét nem jönnek táviratok; az az hogy jönnének, de a londoni hadügyi hivatal jónak látja nem közölni azokat. Nagy oka van nem részletezni a spionskopi veresé- get, a melyről a magántáviratok megnyirbált közlései is többet tudatnak, mint a kormány szeretné.

Egyelőre annyi bizonyos, hogy a Tugelán tul nincs már több angol csapat a *Littleton* dandáránál, *Ladysmith* pedig elveszett végké- pen. Hir ugyan nincs még róla, de talán már ezóta a burok be is vették, s *White* seregestül fogoly.

Távirataink ma a következők:

London, január 30.

A legutóbbi harctéri eseményekről ma semmi távirat nem érkezett. Így ma is ismeretlenek még a Spions-Kop körüli csata részletei és főképen az, hogy mi- lyen volt a veszteség, amelyet *Warren* hadosztálya szenvedett.

London, január 30.

Kimberleyből jelentik tegnapi kelettel, hogy a burok újra megkezdték a város- nak teljes erővel való bombázását. Szom- baton éjjeltől vasárnap reggel négy óráig száznegyven bomba esett a városba.

London, január 30.

A hadügyminiszteriumnak esetenként ki- adott jelentéseiből az angolok eddigi vesztesé-

geit a következőkben állították össze: Meghalt 2486 ember, megsebesült 4811, fogságba esett 2303. Elvesztett tehát a hadsereg összesen 9523 embert. Ezek közt azonban nincsenek a spions- kopi ütközet áldozatai, akikről hivatalos jelen- tés még nincs, de az eddigi táviratok szerint 3000 főre tehető a számuk, úgy, hogy az ösz- szesz veszteség 12,500 ember. — Ez azonban hivatalos beismerés. A valóság sokkal nagyobb lehet.

Ami a részleteket illeti, ezek közt legje- lentősebb az, hogy a spionskopi veszteséget is- mét számításán kívül hagyva, elesett 124 tiszt, megsebesült 356, fogságba került 109.

Brüsszel, január 30.

Bur forrásból érkező távirat jelenti, hogy a legutóbbi csaták egyikében *Jame- son* veszedelmes sebet kapott a lábán.

Yule tábornok, kit a burok Dundee mellett megverték volt, Fokvárosban meg- öbrült.

London, január 30.

Fitzmaurice Edmond lordnak az ellenzék nevében az alsóházban benyújtott felirati mó- dosítványa, a mely szerint a ház sajnálkozásá- nak ad kifejezést a felől, hogy a kormány 1895. óta a dél-afrikai ügyekben és a háborura való előkészületekben szakértelem, óvatosság és helyes ítélet nélkül járt el, minden más javas- latnál előbb tárgyalandó.

London, január 30.

A hadügyminiszterium ma este 11 órakor *Roberts* tábornoknak egy táviratát tette közzé, a mely azt mondja, hogy „A helyzet válto- zatlan.”

Brüsszel, január 30.

A burok azon hadállásairól, melyeket a Tugela folyó és *Ladysmith* között megszállva tartanak, következő érdekes részleteket közlik:

A Tugelától mintegy 7 kilométernyire északra óriási hosszúságban dombláncz emelke- dik *Ladysmith* körül, a melyen a burok első hadállása van. Ezen belül, *Ladysmith*hez köze- lebb újabb hegyláncz van, a melyen a burok által rendkívüli módon megerősített sánczokban van a burok második hadállása. A burok útegei uralják a Tugela egész vonalát s egyben a *Ladysmith*be vezető összes utakat is képesek el- zárni. Ezen kívül négy megerősített gyűrűvel vették körül *Ladysmith*et közvetlen közelben.

London, január 30.

A tegnapelőtti véres ütközetben el- esett *Brüeswitz*, volt porosz hadnagy is, a ki tudvalevőleg arról híres, hogy *Carls- ruheban* egy verekedés alkalmával egy technikus diákot leszurt, a miért hat évig tartó várfogságra ítélték, de még mielőtt kiállotta volna, kegyelmet kapott. Pár hó- nap előtt ment a burok seregébe, s ott vitézül harczolt a tegnapelőtti ütközetig, a melyben életét veszítette.

London, január 30.

A *Morningpost* lehetségesnek tartja, hogy a burok megtámadják *Chivenelly* se- regét, mielőtt *Buller* még odaérkezne.

London, január 30.

A *johannisburgi* granát-bánya elpusz- tult. A burok kára mérhetetlen nagy ösz- szegű.

London, január 30.

Dundonalt tábornok dandára is vissza- vonult már a Tugela déli partjára, *Little- ton* dandára még mindig tul van a folyón.

New-York szépe.

— Operette 2 felvonásban 6 képben. —

(Először adták elő a Magyar színházban január 30-án.)

Budapest, január 30.

Soha ilyen bolondos operettet! Már ugy látszik, csakugyan igaza van annak az epés tollu pápaszemek kritikusnak, a ki a tegnapi főpróba alkalmával így kiáltott fel:

— Kell is az operetthez mese, csak kosztüm legyen elég, no meg táncz és zene

Hát kosztüm és diszlet van is annyi, hogy a látványosságokból ki nem fogy a nagydémü közönség. Tánczolni is annyit tánczolnak, hogy a néző legfelebb azon csodálkozik, hogy miért nem énekes balletnek keresztelték el ezt az operettet. A zenéről — egyelőre nem szólunk, a mesét pedig kár említeni.

Mert hogy van-e meséje a New-York szé- pének, arról méltóztassék a következőkből meggyőződni:

Bronson Habakuknak, az Erénycsöszök egylete elnökének a fia Harry közönséges lump- fráter, a ki vigan éli világát a „ledér“ New- Yorkban és sorra csábítja el New-York leányait. A mikor az erényes apa füléhez jut a sok dőzsölés, Harrynak már épen három menyasz- szonya van. Az öreg erre nagy elhatározásra szánja magát. Hadjáratot indít az erkölctelen világáros ellen és először is kitagadja a fiát. A három menyasszonyból kettő elszalad, a har- madikat pedig, egy francia szakács leányát Harry — nem veszi feleségül. Erre a szerepre a New-York szépre, az Údv hadseregének a káplárja tart igényt. Igen ám, de ennek a leánynak az apja a Harry apjának elszegénye- dett legjobb barátja és az öreg a fia ellen bosszúból a szép new-yorki leányt teszi meg millióinak örökösül. Hogy a további négy kép változatai, dalai és tánczai után ez a pár egy- másé lesz, azt az olvasó már bizonyára ki- találta.

Ez a vézna mese éppen elegendő arra, hogy Hugh Morton, a szöveg írója bemutassa az amerikai nagy városi élet furcsaságait, sa- játosságait, hóbortjait és százezreket szerezzen — magának és az operette zeneszerzőjének *Kerker Gusztávnak*. Ez utóbbi teljes mértékben meg is érdemi a dollárokat.

Csodálatosan szép, bájos muzsikát irt a da- rab bolondságaihoz. Vannak énekszámok, ame- lyek egyszerűen szenzációt fognak kelteni or- szágszerte. A három primadonna, *Inkei* Giza, aki a czimszerepet játssza, éneklí és tánczolja, *Ledofszky* Giza, a kis francia leány és *Margó* Zelma, egy dalcsarnok csillaga, mesésen csengő, fülbemászó dalokat énekelnek. Még ezek között is méltó feltűnést fog kelteni az a csizdal, a melyet *Ledofszky* dalol és füttyül egyszerre.

Igaz is! A szövegre még vissza kell tér- nem. Rendkívül érdekes! *Shakespeare*től, *Molieretől*, *Madáchtól*, *Ibsen* és *Sudermantól* kezdve *Koroda Pál*ig nincs klasszikus dráma és tragédia, amelyben többet beszélne az erényről, szüzekről és jó erkölcsökről, mint eb- ben az operetben. S miután az erkölctelen- séget a legszigorubbán és legerélyesebben os- torozzák, minden mama — gondolkozni fog, hogy elvigye-e a lányát a New-York szépebe? Nos, bátran elviheti, obscenitás, trágárság nincs a darabban. Azt a kevés pikáneriát, a mi van, bátran meghallgathatják a 18 éves leányok is.

Látványosságra, mint már mondtam — van elég alkalom. Különösen tetszett a kínai negyed, ahol ismét az eredeti kínai táncz be- mutatására van alkalom.

A rendezés *Vidor* Rezső ügyességét dicséri, de hogy éppen a Magyar Színház adhatja elő a szezon legnagyobb slagerjét, abban még *Beáthy* Lászlónak, a volt igazgatónak van elsőrangú érdeme. Ő szerezte be, ő osztotta ki a szerepe- ket és a próbákat is még maga vezette — az utolsó napokig. *Szilágyi* Vilmos, a helyettes igazgató csak az utolsó csiszolást eszközölte, de ezért is elismerés illeti; *Szorgalmas*, ambíció- zus színész, a ki lelkiismeretesen végzi most az igazgatói teendőket is.

Még csak a fordítókról.

Salgó Ernő és *Makai* Emil fordították a szenzációs darabot — jól, magyarosan. *Makai* versei bizonyára poetikusabbak, ritmikusabbak és bájosabbak, mint az eredeti szövegben.

Száz előadás biztos.

Bihari Imre.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Otthon, dráma; Tóvölgyi Margit felléptével. (Páros bérlet.)
 Csütörtök: Tosca, dráma; Tóvölgyi Margit felléptével. (Páratlan bérletszűnet.)
 Péntek: Czigány, népszínmű; Tóvölgyi Margit felléptével. (Páratlan bérlet.)
 Szombat: Troubadour, opera. (Páros bérlet.)
 Vasárnap: Büvös vadász, opera. (Páratlan bérlet.)

* A „New-York szépe“ sikere. A Magyar Színház e legujabb bolondsága, melyről hosszas ismertetést közlünk más helyen, mint nekünk táviratozzák, ma esti premierjén óriási sikert aratott. A főbb szereplőket: *Inkei Gizellát, Ledovszky Gizellát, Margó Zelmát, Rózsa Lilit, Sziklaít, Rátkonyit* és a többiekét számtalanszor hívták a felvonások után a függöny elé.

* Az aradi zenekedvelők egyesületének folyó évi február hó 2-ának délelőtt 10 és fél órájára a városháza kis termébe összehívott közgyűlését elhalasztották, miután a választmány sok tagja más gyűléseken lesz elfoglalva és az elhalasztás iránt az elnökséghez beadványt intéztek. Az újabb határnap közzé fog tétetni.

* Sipulusz a premier izgalmairól. A *Napoleon öcsém* társszerzője — mint a világ valamennyi szerzője — izgatottan várták a premier-közönség ítéletét. Különösen *Guthi* félt a bemutató előtt, míg *Sipuluszon* kevésbé lehetett észrevenni a premier-lázat. Hanem most már *Guthi Soma is, Rákosi Viktor is* nyugodtan és boldogan nézik estéről-estére a *Vigszínház* telt házeit.

— Mikor a premiéren a lámpák elé tapsolták — kérdi tőle a *Magyar Szinpad* egy ismert nevű munkatársa — meglátta-e ismerőseit?

Az első felvonás után — válaszolja *Sipulusz* — csak a *szabómat* láttam. Különös, de nem tudom, hogyan történt. Szemem önkéntelen az első erkélyre szegeződött s ott megpillantottam a derék embert, amint büszkén lenézett reám. Hatalmas tenyerei csattogva verődtek össze, mintha így kiáltana: ugy-e jól áll rajta az én ruhám?

— Minő előérzettel ment a színházba?

— Előérzeteimről beszámolni nem tudok. Különben, amennyire beszámolhatok, azt tudom, hogy három nap óta csak szivart ettem s ama pillanatban rajtam a nikotin-mérgezés tünetei mutatkoztak . . .

* A század gyermekei. *Abonyi* Arpádnak, a magyar elbeszélő irodalom mind jobban izmosodó, rokonszenyes munkásának tizenöt elbeszélését jellemzően egyesíti a *Század gyermekei* gyűjtő cím. Csakugyan a század gyermekei az *Abonyi* novelláinak hősei, ám minden divatos szecszesszió nélkül. *Abonyi* messze elkerüli a sikamlós helyzeteket, a frivolságot s fényesen igazolja, hogy lehet érdekes a novella úgy is, ha a komoly irodalmi hagyományok mesgyéjén tör és nem külföldieskedik. Jellemző erő, drámai meseszöveg, meleg, emberszerető hangulat az *Abonyi* írói tulajdonsága, s mindegyik új kötetéből bájosan, az olvasó gyönyörűségére lünek fel újra. *Abonyi* új kötetét a *Franklin-Társulat* megszokott jó ízlésével adta ki. Ara 2 korona 50 fillér.

* A kegyelmes asszony gyermekei. A *Legjobb Könyvek* című regénytár legujabb kötetében *Wollzogen Ernő* jut szóhoz. Azt hisszük, hogy az olvasóközönség ezt igen szívesen veszi. Es ez igen természetes, mert *Wollzogen*nak „A kegyelmes asszony gyermekei“ című regényében kellemes, jóízűen megírt történetet kap, igen ügyesen megrajzolt és találon jellemzett alakokkal. Van ebben a regényben valami, a mi a jobb és híresebb angol munkákat juttatja eszünkbe, nemcsak külsőségeiben, de lényegében is, noha kevésbé szétágazó s részleteiben nem oly hosszadalmas, mint azok. Úgyesen és találon festi a társadalmi életet, hibáival és erényeivel egyetemben s olykor bravúrosan mond kritikát az állapotok fölött, de mindig csak úgy odavetőleg a szereplő alakok cselekvései közepe, bizonyosságul annak, hogy az érdekes mese kifejtésében és lebonyolításában egyenesen halad a cél felé. „A kegyelmes asszony gyermekei“ című regényvel a *Legjobb Könyvek* feltétlenül jó olvasmányt ad a közönségének, a mely azt is kénytelen lesz beismerni, hogy az egymást követő kötetek a

változatosság tekintetében is figyelemre méltók. A regényt az érdeklődők egy koronáért szerezhetik meg, akár a *Legjobb Könyvek* kiadóhivatalában (Váci körút 78), akár pedig a könyvesboltokban. A kötet belső borítékán a már eddig megjelent könyvek címei is föl vannak sorolva, megjegyzéssel annak, hogy azok úgy együttesen, mint külön-külön is kaphatók kötetenként 50—50 krajczárért.

* **Négy orosz költő.** Ezen a címen jelent meg a *Franklin-Társulat* kiadásában egy tizenkét ives, pompás kiállítású kötet, a melyben *Szabó* Endre *Puskin*, *Lermontov*, *Nyekraszov*, és *Tolsztoj* kiváló orosz költők jobb költeményeit mutatja be a magyar olvasó közönségnek. E gyűjtemény megismertet bennünket az orosz költészetnek eredeti sajátosságaival, megkapó hangulatával, merész szárnyalásával, különös rokonszenyes humorával. Az idei könyvpiacznak bizonyára ez a gyűjtemény az első nagy értékű terméke. Ara füzve 3 korona.

* **Különös emberek.** *Popper* Vilmának eredetileg német nyelven írt elbeszélései jelentek meg legközelebb a *Franklin-Társulat* kiadásában. A szép, 172 lapra terjedő vaskos kötetben hat hosszabb elbeszélés van, mindegyike reális háttérrel, tiszta lélektani alapon s a szenvedélyek jellegzetes csoportosításával. Ara füzve 2 korona.

Az angol parlament megnyitása.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 30.

Világhistoriai jelentőségű pillanatban ült ma össze az angol parlament. A kétségbeesés hangjai hallatszottak a Westminsterben *Viktoria* királyasszony trónbeszédének elhangzása után. Olyan volt ez az este a parlament történetében, mint egykor az amerikai gyarmatháború idejében amaz éjszaka, a melyen *Chatham* lord átkozta hasonlíthatatlanul megdöbbentő beszédében azt a politikát, a mely az amerikai gyarmatok elvesztésére vezetett, míg beszéde közben összeesett, s úgy vitték ki a parlamentből, hogy soha többet oda vissza nem tért.

Ha harmadnap előtt ül össze a parlament, a kormány még áltathatta volna avval, hogy a veszteségek csak átmenetiek, nem nagy jelentőségűek, s hogy eljön még az angolok napjának földerülése Dél-Afrikában. De *Spions-Kop* után csak a kétségbeesés vonult be ma a Westminster üléstermébe, s az iszonyu ítélet, a mely el akar söpörni mindent, a mi Angliát ebbe a romlásba sodorta.

Az éjszakai ülésről, a mennyiben lapzártáig ideérkezett táviratok és telefon-tudósítások jelentik, következőkben tudósítunk:

Komor hangulat uralkodott a parlamentben, a mely ma este úgy ült össze, mint az ítélőszék, mint a nagy birodalom számonkérő lelkiismerete.

A trónbeszédet vihart jelző ridegséggel hallgatták és hiába beszélt az hősiességről, hazafiságról, nem lelkesedett érette senki. Csak a véráldozat mérhetetlen nagyságát látta, érezte minden képviselő.

A trónbeszéd egyebek közt így szól:

A béke, a mely Dél-Afrikában megbomlott, sajnos még nem állott helyre. Afrikai gyarmatainknak a délafrikai köztársaság és Oranje szabad állam részéről való inváziójának ellentállandó népemhez fordultam és az a legnagyobb odaadással válaszolt. A harctéren fáradozó katonáink hősiessége nem maradt mögötte dicső hagyományainknak.

Mélyen elszomorít, hogy annyi drága emberélet esett áldozatul a háborúnak, de büszkeséggel és benső megelégedéssel néztem azt a hazafias buzgalmat és önfeláldozást, melylyel alattvalóim a bi-

rodalmam minden részéből előállottak, hogy részt vegyenek birodalmam érdekeinek megvédésében.

Arra buzdítom őket, hogy *tartsanak ki erőlködésükben és feszítsék meg újra erejüket*, míg a birodalom fentartásáért és Dél-Afrikában való fensőbbségének biztosításáért vívott harcot diadallal befejezzük.

A továbbiakban bejelenti azután a trónbeszéd, hogy a háború következtében a hadsereg kiadásai jelentékenyen megnövekednek és reményét fejezi ki, hogy ezeket a költségeket feltétlenül és ellentmondás nélkül megszavazzák.

A nagy háború tapasztalatai — úgy mond — az ország katonai erejére nézve szükségképen a legnagyobb jelentőségű tanulságokkal fognak szolgálni. Meg vagyok győződve, hogy a *parlament semmiféle kiadásoktól sem fog visszariadni*, a melyek szükségesek arra, hogy védelemi fegyverkezésünket egyenlő színvonalra emeljük azokkal a felelőségekkel, melyeket nagy birodalmunk birtoklása ránk ró.

A trónbeszéd végző szavai ezek:

Tanácskozásainkat e terhes időkben a mindenható Isten áldja meg és irányítsa.

Heves vita indult meg a trónbeszéd elhangzása után. Elsőben a felirati javaslatot vették elő. Ehhez *Fitzmauritze* Eduard lord az ellenzék nevében módosítványt nyújtott be, mely szó szerint így hangzik:

Sajnálattunkat fejezzük ki az ismeret, előrelátás és ítélethiány miatt, melyet a kormány 1895. óta tanusított a dél-afrikai kérdésekben s a háború előkészítésében.

Ez a szöveg sok vitára adott okot. Az ellenzék éles hangon szólalt fel mellette, ellene csakis formai okokból beszéltek néhányan, lényegben mindenki elítélte a kormány könnyelműségét.

A vita késő éjjel még folyik.

Esküdtek kisorsolása.

— Az első főtárgyalás. —

Arad, január 30.

Az a nagy változás, mely a jogszolgáltatás terén január hó 1-ével életbe lépett, ma nyilatkozott meg először az aradi kir. törvényszéknél. Ma volt ugyanis az *esküdtek kisorsolása*, mely az új bünvádi perrendtartás szerint elintézendő első főtárgyalást előzte meg.

A kisorsolásnál a törvényszék részéről *Ottubay* Károly elnök, *Gallu* József, *Dániel* Lajos dr. bírák és *Haty* Adolf jegyző, az ügyvédi kamara képviselőjében pedig *Szalay* Károly elnök volt jelen.

Szigoru rigorozitással ment végbe az aktus, úgy, a mint azt az új bünvádi perrendtartás előírja. *Dániel* Lajos bíró a lajstromba bevezetett összes esküdtek külön-külön papírlapra írt neveit egyenkint felolvasta és a czédulákat bedobta az e czélből előkészített urnába. *Ottubay* Károly elnök azután egymásután kihuzott harmincz nevet, azokét, kik az *első ülés* szakszolgálatot fognak tenni. 27 ezek közül aradi, 3 pedig aradmegyei lakos.

Az esküdteket az elnök a következő sorrendben huzta ki:

Ardelean Kornél ügyvéd (Kisjenő.)
 Bohus Lajos br. földbirtokos (Világos.)
 Probszt Mihály ács.
 Gebhart István kereskedő.
 Somló Armin ügyvéd.
 Sonnenfeld Károly ügyvéd.

Steinhardt Mór ügyvéd.
 Szilvássy László ügyvéd.
 Rosenberg Károly ügyvéd.
 Fleischer Adolf vasbutoros.
 Hoffmann Antal kereskedő.
 Vass Mátyás magánzó.
 Vizer Lajos ügyvéd.
 Joanovits Antal szücs.
 Bing Vilmos kereskedő.
 Fing Lajos gyógyszerész.
 Simon Jenő ügyvéd.
 Ravasz Imre fényképész.
 Juhász István lakatos.
 Schik Dávid bizományos.
 Weinberger János kereskedő.
 Deutsch Bernát kereskedő.
 Guttmann Henrik kereskedő.
 Winter Adolf ügyvéd.
 Braun Mór kereskedő.
 Blaskovits Antal földbirtokos.
 Prolich István kereskedő.
 Wechsler Armin kereskedő.
 id. Palkó Ferencz földműves (Borossebes.)
 Vajda István ügyvéd.

Mikor ez megtörtént, az elnök az előbbivel hasonló módon 10 helyettes esküdtet sorsolt ki, ugyancsak az első időszakra. A helyettes esküdteteket szükség szerint fogják behívni, az ülészek alatt azonban bármikor rendelkezhetik velük az elnök, amennyiben egyik, vagy másik esküdt indokolt okokból a tárgyaláson meg nem jelennek.

A helyettes esküdtet a következők:

Heitz Nándor ügyvéd.
 Hajek Rezső mérnök.
 Neuman Hermann magántisztviselő.
 Ferencz Bernát kereskedő.
 Lichtig Hermann kereskedő.
 Grimm József borkereskedő.
 Kontós János fodrász.
 Moldován Sándor takács.
 Edl Lőrincz kárpitós.
 Embey István kereskedő (Csermő.)

Az első főtárgyalás február 19-ére van kitűzve.

Nagy érdeklődés mutatkozik úgy a közönség, mint a jogászai körökben ez iránt az első debüt iránt, mert bármennyire tanulmányozzák is az új perrendtartás paragrafusait, mégis ennek az eljárásnak apróbb fázisait csak a szakaszok gyakorlati alkalmazása fogja megvilágítani legjobban.

Kirabolt vasuti posta.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 30

A budapesti keleti pályaudvarról este 10 órakor elinduló s Aradra reggel 6 óra tájt érkező 606. számú személyvonat postakocsiját az éjjel vakmerő módon kirabolták.

A keleti pályaudvaron a vonat mozgópósta kocsijához rendesen egy mellék, u. n. „pakli-kocsit” csatolnak, melyben a nagyobb városok csomag postáját és az elágazó posta irányok küldeményeit helyezik el. A pakli-kocsi a postakincstár által kiadott Wertheimzárral van lezárva és a mozgó-postát kezelő kisegítő szolgálta gondjaira van bízva.

A kezelő, ki Szolnokig a mozgó-posta kocsijában tartózkodik, csak Szolnoknál megy át a pakli-kocsira, hogy az ott felhalmazott csomagokat városok és az irányok szerint osztályozza.

Igy tett a kezelő-szolga az éjjel is. A mint azonban felszállt a pakli-kocsi lépcsőjére, nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a Wertheimzár egyik oldala leverve, az ajtó pedig félig tárva van. Első ijedségében a forgalmi tiszthez futott, s elmondta neki, hogy mi történt.

Az elősiető forgalmi tiszt elé szomorú látvány tárult. A kocsiban felhalmazott 3—400 csomag a legnagyobb rendetlenségben volt össze-vissza hányva, hajigálva. Sok csomag gön-

gyölete fel volt szakítva, tartalma kiszórva, másoknak a sarka kiszakítva. A faládák fedelei legnagyobb részt felfeszelve, összetörve, féloldalra fektetve terültek el a kocsiban. Meglátott, hogy vakmerő betörő gazdálkodott a sok holmi között, melyből a legértékesebb dolgokat vitte el.

Mindeddig a betörő személyét nem sikerült kipuhatólni. A betörés elkövetésének módjáról azonban többféleképp vélekednek érdekelt helyen.

Két eshetőség forog fenn. Az egyik, hogy a betörő, ki a vasuti dolgokban mindenesetre jártas, már a keleti pályaudvaron lopódzott fel a vonatra és Rákoson túl a vonat zakatolásától védve, elkezdte a munkáját. A másik eshetőség az, hogy a betörő Maglód táján, hol a vonat rendesen lassabban megy, az éjszaka sűrű sötétjében felkapaszkodott a vonatra és kulccsal kinyitotta a pakli-kocsi ajtaját.

Mindenesetre kulcs segítségével férközött a betörő a csomagokhoz, mert ha az erős alkatu Wertheim lakatot akarta volna feltörni, kénytelen-kelletlen oly zajt csap, mel et a szomszéd kocsiban lévő kezelő vagy a nem messze ülő fékező a vonat dübörgése daczára is, meghallhatott volna.

A kár nagyságát csak egy pár nap múlva határozhatják meg. Addig beérkeznek a reklamációk, melyekkel az elveszett dolgokat követelni fogják a postakincstártól a károsultak. Eddig husz csomag hiányát konstatálták

Jászai Mari mellőzése.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 30.

Különös világ járja a Nemzeti Színházban, az ország egyetlen színházában, a melynek joga van, módja van és — akár hiszik, akár nem — kötelessége is különbnek lenni a többinél, nagy eszméket hirdetni, ideális művészetet tanítani. Markáns képpel fejezte ezt ki a minap egy szellemes írónk evvel a tétellel: a Nemzeti az a színház, a melynek homlokzatára semmiesetre sem szabad azt a jelmondatot írni — pénz beszél, kutya ugat.

Nos és a Nemzetiben mégis a „pénz beszél” és pedig igen különös módon.

A hagyományait eltékozolta, elverte a Nemzeti rövid néhány év alatt; tekintélye, híre odaveszett, mint színház másodrangu nivóra süllyedt, csak egyes kiváló művészek egyénisége tartotta és tartja benne a lelket, köti hozzá a közönség szeretetét. — A Nemzeti most ezeket a kincseit is el akarja szórni.

A szándékosságot legalább is bajos nem látni. Nem olyan rég ideje, hogy Ujházi Edét félig már elveszítette a színház, most Jászai Marira került a sor.

Jászai Marinak évek óta nagy oka volt fokozódó elkeseredéssel panaszkodnia a Nemzeti Színháznál uralkodó szellem ellen, a mely mellőzte őt és mellőzte azokat a darabokat, a melyekben ő szerzett a színháznak diadalmas estéket. Évek óta alig-alig láthatja a közönség Jászait, holott senki nincs, a ki őt pótolni tudná, ő ellenben művészete teljességében van, s a legnagyobb szerű alkotásokat tudná felmutatni.

Keglevich István grófnak intendánssá kinevezésétől fordulatot várt mindenki a színház vezetésében. És mutatkoztak is ennek nyomai ideig-óráig, de azután visszaesett minden a régibe.

Nemrég még híre járt, hogy az intendatura Jászai Marinak életfogytig való szerződést ajánlott fel. Nagy érdemeit akarták avval honorálni, hogy megszabadítják az időleges szer-

ződések gondjától s élete fogytáig ez idő szerinti fizetését biztosítják. — Hát ez nem valami nagy dolog lett volna az intendatura részéről, mert Jászai Marira mindig nagyobb szüksége van a Nemzetinek, mint ő neki a Nemzetire, — de elismerés és megtiszteltetés volt benne.

Most azonban evvel ellentétben egy másik értesítést kapott Jászai. Nincs többé szó örökös szerződésről, hanem van — fizetésleszállításról.

Az intendatura értesítette a művésznőt, hogy most lejárandó szerződését hajlandó ugyan megújítani, de csak avval a feltétellel, hogy évi fizetését 2500 frtra leszállítja. De még evvel a fizetéssel is csak három évre köt vele szerződést. Arra az esetre, ha Jászai nem fogadná el ezt az egyszerűen sértő ajánlatot, az intendáns már levelezésbe bocsájtkozott egy másik tragikai művésznővel, aki már volt a Nemzeti tagja, majd a Vigszinházban működött, legutóbb a vidéken van. Szóval, nyíltan beszélve, Fáy Szerenával alkudozik Keglevich gróf.

Beszélik, hogy van ebben az egész komédiában jó csomó szándékosság. Keglevich csak azért mellőzi Jászait és csak azért ajánlott neki ilyen szégyenletes szerződést, hogy távozásra bírja. A nemes gróf ugyanis már akkor biztosította Fáy Szerenát, hogy visszajuttatja a Nemzeti Színházhoz, mikor az a Vigszinházhoz távozott.

Jászai Keglevichet nagy örömmel üdvözölte hivatalba lépésekor. A színház érdekében kérte őt, hogy adassa elő azokat a darabokat, amelyekhez oly nagy sikerek emlékei fűződnek, mint *Otthon*, *Elektra*. De ajánlotta azokat is, a melyekben neki nincs szerepe, hanem a műsor nivóját magasan tarthatják; ezek között pl. *Norát*. De erre az intendáns így felelt:

— Nem lehet nagysád; én szívesen megtenném, de félek, hogy *Várady* Antal és *Fcsztich* nem egyeznek bele.

A teljhatalmu intendáns ilyen kitérése után Jászai belátta, hogy őt mellőzni akarják. Nem is lephette meg ezek után az a levél, amely fizetésleszállítást ad neki elismerésül. A színháznál kellemetlen megdöbbenést keltett az intendáns levele, de a közönség körében is elkeseredéssel szólottak róla, amint híre kiszivárgott.

HIREK.

Tizenegy év múlva . . .

— Rudolf trónörökös napja. —

Koszorus kicsik haladnak a kapuczinusok sirboltja felé . . .

Nem új halottat fogad be méhébe a fejedelmi kripta-vár, csak virágok, koszorúk özöne omlik rá egy régi koporsóra . . .

Riasztó, komor, senyvesztő még az emlékezés is arra, a napra, a mikor megérkezett a lesújtó hír, hogy Magyarország személfénye, büszkesége: *Rudolf* trónörökös nincs többé . . .

Sirt, zokogott egész Magyarország, tudta, érezte mindenki, hogy a veszteség örök, mert pótolhatatlan . . .

Királyunk lett volna nemcsak az örökség folyamán, de hivatott vala arra, fenséges lelke, királyi szíve nagysága, nemessége folytán . . .

Es oly hirtelen, oly tragikusan kellett elmulnia drága életének . . .

Ma volt a tizenegyedik évfordulója és ma mi is csak úgy érezzük a fájdalmat — s talán kiáltóbban a veszteséget, mint annak előtte. S bár a tizenegyedik évfordulón csak a családtagok küldöttek koszorut a szent hamvakat ma-

gába záró koporsóra, a veszteséget mélyen érzi az egész magyar nemzet, a kegyeletos emlékezés kigyul minden magyar szívében s a távolból könyezve sóhajtunk tizenegy év múltán is áldást a drága hamvakra!

* Bécs, január 30.

A király és Lajos Viktor főherceg ma délelőtt imát mondtak néhai Rudolf trónörökös koporsójánál a kapuczinusok sirboltjában.

Bécs, január 30.

Stefánia özvegy trónörökösne és leánya, Erzsébet főhercegnő ma imát mondtak néhai Rudolf trónörökös koporsójánál.

Bécs, január 30.

Ferencz Ferdinánd főherceg koszorút tétetett le néhai Rudolf trónörökös koporsójára.

Budapest, január 30.

Mint minden évben, ezidén is megtartották a trónörökös emlékére a királyi-palota ideiglenes kápolnájában a gyászmisét, a melyen jelen voltak Apponyi Lajos gróf m. kir. udvarnagy, Ibl Lajos lovag várkapitány, a főudvarmesteri és várkapitánysági tisztviselői kar, meg az udvari szolgaszemélyzet. A szertartást Kauler Károly apátplébános tartotta, mely alatt a kóruson gyászdalokat adtak elő.

— **Stefánia esküvője.** A Zemplén című sátoralja-ujhelyi lap értesülése szerint Stefánia özvegy trónörökösne és gróf Lónyay Elemér esküvője márczius 10-ikén lesz, még pedig nem, mint eddig jelentették, Londonban, hanem Miramare-ban, hol az új pár hosszabb ideig marad.

— **Aradhegyalja a párisi kiállításon.** A párisi világkiállítás alkalmából Magyarország teljes anyagi és erkölcsi sulyával kíván megjelenni a többi nemzetek sorában és versenyében. Mint „par excellence” bortermelő ország bortermelését is teljes egészében akarja bemutatni. Mivel azonban a szőlő- és borgazdaság bemutatására szolgáló anyagi állami támogatás ezen szakkiállítás méltó, és külső diszben is megfelelő berendezésére nem elégséges, a szakcsoport bizottsága elhatározta, hogy az egyes magyarországi bortermelő vidékeket ábrázoló olajfestményeket melyek nagyban emelnék a szakkiállítás külső fényét — közadakozásból begyülvendő összegből készítetteti el E végből a bizottság felkérte Vásárhelyi Béla főrendiházi tagot, az Aradi és csanádi egyesült vasutak vezérigazgatóját, hogy Ménes-Györök vidékét ábrázoló tájkép elkészíttetéséhez szükséges 800 koronát összegyűjteni sziveskedjék. A gyűjtésnek szép az eredménye, a mennyiben eddig az Arad-csanádi egyesült vasutak (200 kor.) az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár (100 kor.), az Aradmegyei takarékpénztár (50 kor.), az Aradi ipar és népbank (50 kor.), Zselénszky Róbert gróf (50 kor.), Vásárhelyi Béla (40 kor.), Neuman testvérek (20 kor.), az Aradi gyártelep rtsg. (20 kor.), és Feszler Károly (20 kor.) adakozásából összesen: 600 korona gyűlt be. Lukács Béla, a párisi világkiállítás kormánybiztosa, most meleghangú köszönő-levelet intézett Vásárhelyi Bélához, melyben még csak arra kéri, hogy a hátralévő 200 korona összegyűjtésére befolyását érvényesítse. A kik tehát szivesek volnának e célra adakozni, kéretnek adományukat az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez juttatni.

— **Pénzügyi körökből.** A budapesti giró és pénztár egylet részvénytársaság igazgatósága. Kondor Alfrédet, városunk fiát, a jeles közgazdasági író, az intézet cégvezetőjévé és igazgató helyettesévé nevezte ki.

— **Az aradi földrengés.** Azért nevezzük aradinak a minapi földrengést, mert ugyszólván, csak a mi vidékünkön volt észlelhető, noha Aradon évek hosszú sora óta nem jegyezhetek föl földindulást. Egy aradi orvos — mint mondják — annyira megrémült a föld mozgásától, hogy családjával együtt felöltözöködött és összehalkolta minden értékes holmiját, készülvén a menekülésre. Egy előkelő kereskedő sirögörccsöket kapott a földrengés miatt, és órahosszáig tartott, míg lecsillapíthatták. Pedig nálunk a multból ítélve, nem sok ok van a félelemre. Arad nemcsak a szelek és a viharok, hanem a talajbiztonság szempontjából is csöndes pontja az országnak. Nagyobb szabású földrengés nem volt még soha, s ha 10—15 évenkint előfordul is a tegnapihoz hasonló apró talajingás, az minden tekintetben jelentéktelen dolog.

— **A katolikus autonómiai kongresszus.** A katolikus autonómia szervezés tárgyában összehívott kongresszus holnap, szerdán tartja első nyilvános ülését a főrendiházban, délelőtt tizenegy órakor. Ezt megelőzőleg azonban Szapáry Gyula gróf, a kongresszus elnöke előértekezletre hívta össze a tagokat. Az érdeklődés oly nag volt, hogy nem kevesebb, mint 117 tag jelent meg. Szapáry Gyula gróf nyitotta meg az értekezletet s ajánlotta, hogy a kongresszus küldjön ki egy bizottságot, a mely a kormányval és a püspöki karral lépjen érintkezésbe arra nézve, milyen álláspontot foglalnak el az autonómia rendezésének részletkérdéseire nézve, s ez alapon dolgozzák azután ki a részletes javaslatot. Megjegyezte azonban, hogy ezt csak mint a kongresszus munkálkodásának segítésére alkalmas módot ajánlja, mintegy tájékozással; határozni e tekintetben a kongresszus lesz hivatva. Hosszu vita támadt az előterjesztés tárgyában, végül megállapodtak, hogy holnap belefognak az érdemleges tárgyalásba, s csak azután döntenek az elnöki propozíció felett.

— **Irodalmi affér.** Tóth Bélának, a nagynevű írónak Egy esti leveléből kifolyólag Kacziányi Géza fővárosi tanárral lovagias ügye támadt, a melyből kifolyólag elégtételt kért Kacziányitól azokért a sértésekért, a melyekkel ez válaszul írt Éjféli levelében illette. Kacziányi levelét írt Kenedi Gézához és Hentaller Lajoshoz, Tóth Béla segédeihez, a melyben az elégtételt megtagadta avval az indokolással, hogy Tóth Bélának elintézetlen ügye van. Erről a két segéd avval értesítette Tóth Bélát, hogy az ő részéről lovagiasan befejezettek tekintik az ügyet, Tóth Béla pedig nyilatkozatot tett közzé, kijelentvén, hogy Kacziányi, a ki avval a tudattal sértette, hogy elégtételt nem fog adni, gyáva és nem férfi. A nyilatkozat a Pesti Hirlapban jelent meg. — Ma Kacziányi megbízottai megjelentek Kenedinél, hogy jelentse ki, hogy nem azonosítja magát Tóth Béla nyilatkozatával, az annak egyéni nyilatkozata, s nem a Kenedi szerkesztésében megjelent P. H.-é is. Kenedi megtagadta ezt a nyilatkozatot, s megnevezte segédeit, akik az ügyet elintézni fogják. Ma este hét órakor tárgyaltak a megbízottak az afféról, s békés uton, kölcsönös meggyarazatokkal elintézték.

— **A miniszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Telbisz János aradmegyei földbirtokosnak és a Telbisz családnak azon alkalmából, hogy a németcsanádi 437. számú telekjegyzőkönyvben foglalt nagyértékű ingatlanságukat a Német- és Szerb-Csanád összeépült községekben létesítendő állami óvoda céljaira a m. kir. államkincstárnak adományozták, köszönetét nyilvánította.

— **Bulgária királyság lesz.** Ferdinánd fejedelemnek végre-valahára megvalósulni készül a legszebb álma, hogy királyi czimmal uralkodjék a bulgárokon. Sokat fáradozott ő ezért és sokat csalatkozott reményeibeiben. Ennek fejében kereszteltette ő-hitűnek a fiát, hogy az orosz csár kedvében járjon s hosszú évek el-

multak eredménytelenül. Most végre virrad a bulgár királyságnak. Szentpétervárról táviratozzák, hogy félhivatalosan megerősítették azt a hirt, hogy Bulgáriát rövid idő mulva királyságnak proklamálják és kimondják egyben a szultántól való teljes függetlenségét. — A hir Szófiában nagy örömet keltett.

— **A német császár születésnapját** Uj-Tátraifüreden, a szanatorium németországi vendége is megünnepele. Az étteremben ünneplő ruhában jelentek meg és lakoma közben ünnepi beszédeket tartottak.

— **Jegyzőválasztás Világoson.** A Papp Sándor halálával üresedésbe jött világosi adóügyi jegyzői állást ma töltötték be választás útján. A választás iránt élénk volt az érdeklődés, mert sok pályázót vettek kombinációba s a közhangulatból nem lehetett megtudni, ki lesz a győztes. Kilenczen pályáztak és Páris Gábor főszolgabíró, a választás vezetője, ezek közül négyet kandidált: Argyelán Gábor kereki jegyzőt, Altmann Ede váli (Krassómegeye) jegyzőt, Lele István morodai jegyzőt és Todoreszku György székási (Temesmegeye) helyettes jegyzőt. Lele 16, Todoreszku 26 szavazatot kapott s így tiz szótöbbséggel Todoreszku Györgyöt választották meg. A választás teljes rendben, minden incidens nélkül folyt le.

— **A földrengés és Miklós csár.** Az a földrengés, a mely nálunk mindössze egy kis ijedtséget okozott, Tifliszben rettenetes pusztításokat végezett; egész falvak összeomlottak, a vizek megáradtak s a lakosok százai pusztultak el. Mikor Miklós csár az első hirt vette a rombolásról, keserves könyekre fakadt és 50000 rubel segítséget utalványozott a nyomor enyhítésére. Később, mikor a részletes leírás megérkezett s a pusztítás képe teljes lett, újabb 50000 rubelt adott.

— **Az aradi orvosi egyesület ma tartotta** ez évben első gyűlését a város háza kistermében Pozsgay Lajos dr. városi főorvos elnöke alatt. A gyűlés az orvosok élénk érdeklődés mellett első sorban a tisztviselők választását ejtette meg, melynek eredménye: elnök lett: Parecz Gyula, alelnökök: Pozsgay Lajos és Vass Sándor, titkár: Lövinger Miksa kórházi alorvos; pénztárnok: Werner Miksa. A választmány tagjai lettek: Kabdebó János, Institoris István, Wiener Gyula, Vuja György, Issekutz László és Kiss Dávid. A választást megelőzőleg dr. Wiener Gyula fogorvos érdekes előadást tartott egy ritkán előforduló szájbetegségi esetről. A felolvasó a meggyógyult beteg bemutatásával demonstrálta a gyógyítási procezzust.

— **A szultán Loubet elnöknek.** A Figaró jelentése szerint a szultán Loubet elnöknek elküldte a Nisani-al-Imtiaz-rend nagycsillagját.

— **Elbocsátás a honvédség kötelekéből.** A m. kir. honvédelmi miniszter szolgálati kötelezettségük teljesítése után zelenei Boros Iván, Kövér Antal, Baruch Miksa és Mátyás Sándor tartalékos hadnagyokat f. évi február hó 1-ével a honvédség kötelekéből elbocsátotta.

— **A német császár, mint vadász.** A német császár szenvedélyes vadászember, s ha ideje engedi, szivesen elvonul vadászkastélyaiba, hogy az uralkodásban elernyedő idegeit a vadászat örömeivel felfrissítse. II. Vilmos 1872. óta vadászik s a folyó évig elejtett: 1157 szarvas bikát, 66 szarvastehenet, 1375 dámbikát, 92 dámvad-sutát, 2232 vadkant, 316 vademsét és malacot, 767 őzbakot, 4 őz-sutát, 17446 nyulat, 22 rókát, 121 zergét, 1392 üregi-nyulat, 73 fajdkakast, 4 nyirfajdot, 13720 fácánt, 697 foglyot, 56 vadkacsát, 95 grouset, 3 erdei szalonkát, 2 borzot, 3 iramszarvast, 2 bölényt, 1 csethalat, 3 medvét, 7 jávor-szarvast, 694 gémet, 607 drb különfélé, összesen 40957 drb vadat.

— **Nagy szél, nagy eső.** A tegnapi földrengés erősen megváltoztatta az időjárást. Az eddigi száraz idő helyett a barometrum „nagy eső”-t és szelet mutatott. Az időjárás e két fajtájából volt is aztán részünk, különösen ma a délelőtti órákban. A meteorologiai intézet jelentésének: „helyenkint csa-

padék"-ából, olyan hatalmas eső lett, mely csak úgy zuhogott és ömlött alá a piszkos szürke színű fellegekben. E mellett aztán szélvihar is keletkezett majdnem lehetetlenné tette, mely — különösen esőernyővel — az utcán való járást, és a mely ugyancsak erősen bekapaszkodott az üzletek czégtábláiba, a házak fedelébe. A városi bérházban lévő egyik üzlet nagy sarok czégtábláját le is kapta a falról és lesodorta a járdára az orkán-szerű szél. A lesodort sulyos czégtábla szerencsére emberben nem tett kárt.

— **Uj napidíjas a városnál.** A polgármester Lovich Ödön negyedéves joghallgatót a kapitányi hivatalhoz díjnokul alkalmazta.

— **Sikkasztás egy egyházban.** Az ó-becsei rom. katolikus egyházban, mint nekünk táviratozzák, 56.000 koronás sikkasztásra jöttek rá. A bűnös személye még ismeretlen. A vizsgálatot erélyesen folytatják.

— **Farsangi album.** Nyen czim alatt fog február hó végén Aradon egy diszmunka megleni Benedek Arpád, Honisch L. István és Pulitzer Armánd szerkesztésében. A könyv, a hozzánk beküldött prospektus szerint, az aradi és megyebeli bálak illusztrált krónikája lesz, mintegy négyszáz hölgy és bárendező arcképével. A tánczosnők és tánczosok emléksoraival, autogrammaival. Az album hozni fogja egy aradi zeneszerző eredeti keringőjét és több érdekes apróságot a báli szezonról. Az elegáns, selyembe kötött könyv ára öt korona. Megrendelhető február 15-ig Honisch L. Istvánnál.

— **Keresztény leány a háremben.** Konstantinápolyban a tegnapi minisztertanács annak a Gemeli Szilvia nevű olasz nőnek az ügyével foglalkozott, a kit egy török hárembe vittek. Az igazságügyminiszter megtagadta a leány kiadását azzal a megokolással, hogy a leány a török törvények szerint már nagykorú és átért a mozlím vallásra. Az olasz nagykövetség nem akarja ezt elismerni, mert a leány, mint olasz alattvaló, kiskorú és atyai hatalom alatt áll. Ez az eset komoly alakot kezd ölteni és a diplomáciai érintkezés megszakítására is vezethet. Az olasz nagykövetség ma ismét komoly lépéseket tett a portánál.

— **600.000 korona egy loórt.** Telivér paripákért az utóbbi időben óriási összegeket kérnek. A mult évi angol Derby-győzött *Flying Fox*-ot gazdája, a westminsteri herceg halála miatt áruba bocsájtják. *Flying Fox*-ért eddig már 600.000 koronát kínáltak.

— **A sztrájk.** A falkenau és ellbogeni kerületek bányászövetkezeteinek nagybizottsága ma ülést tartott, a melyen a bányatulajdonosok csoportja nem ment bele az elnök választásába. A hatóságok közvetítő kísérletei meghiúsultak. Elnökül *Deckert* falkeaueni bányabíró ajánlották.

Az összes magyarországi szénbányákban, mint tudósítónk táviratozza, tizenötezer felhívást osztottak szét, melyben a magyar munkásokat is sztrájkolásra szólítják fel. Ne engedjék — mondja a felhívás — hogy a magyar szentemelés a csehországi munkások küzdelmét meghiúsítsa.

— **Árviz.** *Egerben*, mint sürgönyzik, az Eger patak kiáradt s a belváros több utcáját elöntötte. Az üzletekből, lakásokból kihurcolkodtak az ár elől, mely egyre emelkedik.

— **A vásárcsarnok bálja.** A párisi vásárcsarnokok személyzete az idej farsangot szokatlan fényvel fogja megülni. A vásárcsarnok női alkalmazottjai közül évenként farsang idejében egy királynőt választanak. Ez idén a Saint-Germain külváros csarnokán volt a választás sora. Megválasztottak pedig egy Ozonf Clotild nevű 19 éves cipőelárusítónót, kinek bájosságát és szerénységét városzerte dicsérik. Diszmenetet is rendeznek, mely a világkiállítást fogja szimbolizálni. A „királynőnek“ öltözékét közöltségen az első párisi nősabónál csináltatják s a szerény cipőelárusítónó diszruhája csak — 1200 frankba kerül.

— **A nyugdíjasok igazolása.** A kapitányi hivatal felhívja mindazon nyugdíjasokat, a kik-

nek életben léte a nyugtán 2-án igazoltatik, hogy a legközelebbi hónapban, illetve februárban kivételesen elsején hozzák fel nyugtájukat az életben lét igazolása végett.

— **Szerencsétlenség a földalatti villamoson.** Sulyos baleset történt ma reggel 9 óra tájban a budapesti földalatti villamosvasut „Opera“ állomásán. A városliget felé haladó kocsi megálló helyénél állott *Jakócz* József 28 éves villamosvasuti kalauz, amikor egy berobogó kocsi tovább haladt a megszokott állóhelynél. *Jakócz* közvetlenül a sinek mellett állt és a *kocsi elütötte*. A szerencsétlen embert a kocsi oly erővel ütötte egy vasoszlophoz, hogy a bal válla összezuzódott és a gerince is megsérült. A segítségül hívott mentők sulyos sebeit bekötötték és azután a Rókus-kórházba szállították.

— **Az új cselédtörvény.** A belügyminisztérium rendőri osztályában kidolgozták az új cselédtörvényt, melyet nemsokára parlament elé fognak terjeszteni. A cselédtörvény módosítására valóban égető szükség van s az új törvényből bizonyára kihagyják az álhumanizmus amaz intézkedéseit, amelyek csak a rossz cselédeket védnek és védtelenül kiszolgáltatnák a gazdát a cselédek visszaélésének és a cselédszerző intézetek haszonleső üzelmének.

— **Katasztrófa a tengeren.** A kalandos ifjusági regényekbe való alódog az, amit a táviró jelent. A „Remus“ hamburgi gőzös, Filadelfiából jövet, hajótörést szenvedett. A legénység fele, tizeunégy matróz elveszett a vízben, tizenégy pedig a félig elsülyedt hajó árbocaira menekült s ott élt nyers kukoriczán és sósvízen napokig. Végre a „Nordson“ gőzös rájuk talált és megmentette őket. Szomorú körülmény, hogy a kapitány két nappal a megmentés előtt, ketségbeesésében *föbelötte magát*.

— **Hét ember tűzhalála.** Szt. Pétervárott tegnap egy hat emeletes lakóház égése több embernek okozott tűzhalált. Az eddigi adatok szerint hat ember égett meg, négy ember halálosan sérült meg, számosan pedig sulyos égési sebeket szenvedtek.

— **A sugó számlája.** *Ujházy* Ede, az aranyos kedélyű mester legujabb új szerepében, *Labiche Az ég madarai*-ban egy nagyon goromba öreg bácsit játszik. A ki kedélyes, de a pofozásig őszinte. Minden második szava: „Te marha!“ Erős hatással lehetett a fogékony mesterre ez az új szerep, a melynek jelszói erősen a memóriájába vésődtek. Legalább erre vall az a jóizü történet, melyet temesvári levelezőnk a következőkben ír meg: *Ujházy* Ede tegnap este fejezte be a négy napos vendégszereplését, amely feledhetetlen hatást tett a temesvári közönségre. De a szintársulat sugójára is. Ez utóbbi azután a következő számlát nyújtotta át a mesternek:

Számla.

Nagyságos *Ujházy* Ede urnak, a Nemzeti Színház művészenek.

Temesvár.

Folyó hó 25., 26., 27 és 28-án tartott vendégszereplése alkalmával használt, és reám, mint sugóra, alkalmazott kifejezésekért:

21 db „Marha!“	... á 10 kr.	= 2 frt 10 kr.
4 „Bivaly!“	... á 15 kr.	= 60 kr.
1 „hátha rugom!“	... á 50 kr.	= 50 kr.
40 „ne orditsan!“	... á 2 kr.	= 80 kr.

Összesen frt. o. é. 4 frt — kr.

Tisztelettel

A sugó.

Temesvár, 1900. január 28. a temesvári színháznál.

A mester, aki a színészeton kívül a jó tréfának is mestere, nemcsak jóizüt kaczagott a különös számlán, de teljes összegben honorálta is. De mégis adósa maradt a sugónak. A számlabeli összeget ugyanis e szavakkal adta át:

— Itt van! Fogjad! ... Te marha! ...

Ez az utolsó titulus egyelőre raktáron marad, amíg *Ujházy* ismét vendégszerepel Temesvárott.

— **Öngyilkos káplár.** *Tavaly* hirtelenében félelmesen kezdett növekedni a nagyváradi vár

öngyilkosainak a száma. Jóformán minden hónapban dörrent egyet-egyét a Manlicher: ilyenkor valamelyik baka pusztította el magát. Mióta azonban az 1899-beli regruták berukkoltak, hétfőn eset meg az első öngyilkosság a várban. Este egynegyed 9-kor nagy fegyver durranásra futottak össze a katonák. A lövés a vár délkeleti szárnyán lévő másod emeleti gangról hallatszott, ahova izgatottan siettek föl a vár lakói. A folyosón átlótt koponyával, *holtan* találták *Balogh* Józsefet, a napos káplárt, aki szolgálati fegyverét irányozta a homlokának. A lövés azonnali halált okozott. *Balogh* József csendes, komoly, zárkózott természetű legény volt, s csak néha érintkezett bizalmasabb bajtársaival is, akiknek mindegyre panaszkodott.

— **Kegyetlen boszu.** *Seidner* Bernát berzovai birtokos iparvasutjánál van régidő óta *Popeszku* Milenti fékezőként alkalmazva, aki valami korcsmai verekedésből kifolyólag ellenséges viszonyban van két, Vaszójáról Berzovára származott szolgálégyennyel: *Bonkis* Juon és *Bonkis* Jakabbal. *Popeszku* egy mulatság alkalmával a két *Bonkis* meg akarta verni, de úgy fordult a dolog, hogy ők huzták a rövidebbet. Ezért kegyetlen módon boszulták meg magukat hétfőn a *Bonkisok*. Este, mikor már besötétedett, a *Babinába* vezető iparvasut sinje közé szikladarabokat hengerítettek s három erős czölöpöt vertek be, tudván, hogy az utolsó farakománnyal *Popeszku* Millenti fog leereszkedni. A tervezett merénylet sikerült. Három waggon óriási gyorsasággal rohant le a hegyről, s csakhamar elérte az akadályt. Az összeütközés oly óriási robajjal járt, hogy azt az órányi távolságban fekvő telepen és községben is meghallották. *A három waggon a sinekről kiugrott s teljesen összezuzva fordult ki a mély árokba, maga alá temetve a szerencsétlen Popeszkut*, aki oly sulyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához semmi remény. A két merénylőt a csendőrök kinyomozták, le tartóztatták, s átadták a radnai járásbírósnak.

— **Kellemetlen vadászkaland.** Gróf *Pállfy* Józsefnek nemrég vadkanvadászaton kellemetlen kalandja akadt. A gróf egy vén emsének átlötte az első lábát s aztán kilépett rejtekéből, hogy jó közelből adja meg a vadnak a kegyelemlovást. Azonban elhibázta a czélt s a vad a grófra rohant és maga alá teperte. A legválságosabb pillanatban jött segítségül a gróf vadásza, ki a feldühödött vadat egy jól irányzott lövéssel leterítette. A grótot veszedelmesebb marási sebekből csak vastag, erős téli ruhája mentette meg.

— **Hajók összeütközése.** A hamburgi kikötőben tegnap az *Expedient* nevű hajó beleütközött az *Altonába*, s azt átfurta, úgy, hogy rövid pár perc alatt az *Altona* elsülyedt. A tegnapi táviratok azt jelentették, hogy a hajón volt 180 utas közül mintegy harmincz a tengerbe veszett. Ezzel szemben ma Hamburgból azt táviratozzák, hogy az a külföldön elterjedt hír, hogy az *Expedient* vontatóhajónak az *Altona* nevű révgőzössel tegnap este az ottani kikötőben történt összeütközése alkalmával az utóbbinak sok utasa veszett a tengerbe, helytelen. Az eddigi gondos kutatások semmi okot nem adnak arra a föltevésre, hogy csak egy ember is életét veszlette volna. Két személy könnyű sérülést szenvedett.

— **Influenza Olaszországban.** Az influenza, ez a divatos betegség, most erős járványokban dühöng Olaszországban. A királyi ház több tagját megtámadta ez a betegség, de legnagyobb mértékben *Margherita* királynőt vette elő, ki sokáig lesz kénytelen az ágyat őrizni.

— **600 éves sörfőzde.** Erdekes czégbegyőzés történt a napokban az aschi (Csehország) járásbírósnál. Az ottani polgári sörfőzde ment át magánkézbe. Ez a sörfőzde eddig az aschi polgárság tulajdona volt és az 1346-ik esztendőben alapított. Tehát már közel 600 éven át teljesíti a szomszág csillapítás nehéz, de hálás hivatását.

— **Javadalmuktól megfosztott püspökök.** Párisból táviratozzák, hogy a minisztertanács ma beszüntette egy sereg javadalmának kiutalását, mert ezek az assumptionista páterek elleni perben hozott ítéletet támadták. A meg-

büntetett főpapok közt van az aizi érsek, *versaillesi, valenziai, viviennei, toulleai, montpellieri* püspökök és az *avignoni* prépostplébános.

— **A Duna.** A földmivelségi miniszterium vizrajzi osztályához ma érkezett jelentések szerint a Duna Passautól Esztergomig, továbbá Paks és Mohács között apadóban van. Egyébként árad. *Budapest* 4 cm.-nyi áradás mellett 468 cm. a víz magassága. Bajáról, Mohácsról, Pallyáról és Ujvidékről jégzajlást jelentenek.

— **Egy modern Sybilla.** Octave Usanne, a legolvasottabb és legtudományosabb fiatal francia írók egyike az „Echo de Paris”-ban érdekes dolgokat mesélt el egy modern Pythiáról, ki látnoki erővel az 1900-ik év eseményeit sajátságosan misztikus modorban jósolta meg előtte. A jósno, ki egy elhalt mérnöknek az özvegye, s Schopenhauernek imádója, nem foglalkozik a jóslással iparszerűleg, s csak ismerőseinek mondja el titokzatos impresszióit. Az 1900-ik év, a modern Sybilla szerint, még borzasztóbb lesz 1870-nél, a borzalmak esztendőjénél. Az eredménytelen békekongresszus után egy évvel már a legvéresebb háborúk fognak dúlni. Még mielőtt a tavasz beköszönt, két haláleset fog nagy állami zavarokat előidézni és türelmetlen stréberségnek kedvezni: Viktoria angol királynő halála és XIII. Leó pápa elhunyna, kinek székébe a conclave két nappal halála után B. bibornokot fogja helyezni. A transzváli háború még 1901-ben sem fog véget érni. Oroszország Indiát hatalmába keríti. Április végét sok újságpolemia foglalja el. China miatt a nagyhatalmak között konfliktusok és surlódások fognak támadni.

— **Jóváhagyott alapszabályok.** A belügyminiszter ma érkezett leiratában az *aradi oratorium-egyesület* alapszabályait jóváhagyta.

— **Elfogott betörők.** Kurtik Mihály és Pető József többszörösen büntetett betörők tegnap este a budapesti keleti pályaudvar rendőrfelügyelői helyiségébe álkulcsal be akartak hatolni. Éppen akkor, a mikor a falról leemelt órával s egyéb aprósággal tovább akartak állani, az ügyeletes detektív nyakoncsipte őket. Miután tetten érték őket, tagadni nem tudtak, a főkapitányság tehát letartóztatta s az ügyész-séghez kísértette őket.

— **Sikerült multság** csak az a multság, mely tombolával van egybekötve. A tombola fokozza a jókedvet, biztossá teszi a sikert, izt és hangulatot kölcsönözve minden vigalomnak. *Outletes, valóban megfelelő* tombola tárgyak megbízható beszerzési forrása Aradon Porter Vilmos koronás áruháza a Központi szálloda épületében. A koronás áruház rendkívüli ár-merseklésben részesíti a tombolatárgyak bevásárlóit s szállít úgy helyben, mint a vidékre. Béli czikkek szintén pazar választékban kaphatók, álarczok stb.

— **A Filler-asztaltársaság,** mely az ilyen irányu aradi jótékony egyesületek sorában az elsők között van s közel hétszáz tagot számlál, a napokban tartotta meg ujrászervező közgyűlését, a mely alkalommal a tisztikart három évre a következőképp állították össze:

Widulovits Izidor elnök, Institoris János és Sturm Károly alelnökök, Müller Károly ügyész, Gaál József titkár, Weber Péter másodtitkár, Szuszán Sándor pénztáros, Gábor György, Hajdu Béla és Weinberger Lajos ellenőrök, Kálmán István, Pichler János és Szidor János számvizsgálók, Wandracsek Ignác, Japort Pál és Prepelka János zászlótartók. A választmány tagjai: Alberti József, Auszterzetszer Dávid, Argyelán György, Bach Vilmos, Bérczi Imre, Bogdán Péter, Badovits József, Bogdán Miklós, Balla István, Borsitzki Balázs, Bozsik György, Barna Kálmán, Bakó József, Csóty Nándor, Csuda Alajos, Czernóczki Pál, Dick Jakab, Domsitz János, Ehek István, Erdélyi Antal, Bácsván Abraham, Faur János, Forgács József, Friedmann Dávid, Glück Mór, Grünvald Sándor, Hirt József, Hlavács András, Halász Károly, Hints Péter, Hólerer János, Horváth József, Knapp Károly, Krizsán István, Knizse Imre, Kovács Károly, Kuszli Pál, Koronell Adolf, Kőrösi Mihály, Kincses József, Kondor Ferencz, Kóvágo J. István, Kampi József, Lázár Péter, Lenkey Antal, Lakász János, Löwy Ignác, Martiny Károly, Opszmajer András, Preiszler János, Pák Ernő, Pomázi Mátyás, Rutkovszki János, Seres András, Szida Milán, Szuszán Gusztáv, Szabolczki Kálmán, Szivolits János, Schneider János, Schindlberger Antal, ifj. Stéger István, id. Stéger István, Vargha Arpad, Varga Endre, Nagy János, Fargó Béla, Kuzmann Illés, Nádra János, Rácz Sándor, Schäffer József, Tóth István, Zetyik Károly. Pót-

tagok: Haberéger Hugó, Brodán György, Bella János, Bánffy Géza, Borhegyi Károly, ifj. Csutak Károly, Weisz Adolf, Wetter József, Lipován Péter, Kozák József, Herczeg Gábor, Csizmás Szilárd.

A kerácsnyi ruhakiosztás alkalmával felülfizettek: Kampi József 44 koronát, ifj. Veszely Pál 20 koronát; Erdélyi Tóni 6 korona 32 fillért; Kuzmann Illés, Bach Vilmos, 4—4 koronát; Csatóry Juliska, Kőrösi Mihály, Popp Péter 2—2 koronát, Bogdán Miklós, Bognár Péter, Szatóriusz Fülöp, Szuszán Sándor, Szivolits János, Forgács József és Gaál József rubaféléket. A nemesczélú asztaltársaság özv. Knapp Károlyné urnót kérte fel védasszonyul, diszelnökké ifj. Veszely Pált, tiszteletbeli elnökül pedig Haubenreich Mihályt (alelnök) és Wandracsek Károly pénztárost választották. Az elnökség halás köszönetet mond a rendezőség nevében a nemesszivű adakozóknak, valamint Erdélyi Tóninak is, a ki az ünnepély alatt ingyen muzsikált.

— **Lakadalmi költség hamis váltóra.** Egy bérkocsis legény állított be tegnap a Nagyvárad Takarékpénztárba. *Hoványi Géza* dr. igazgatót kereste, akinek egy 150 koronáról kiállított váltót mutatott föl. Kibocsátóképpen *Baczonyi Sándor*, forgató gyanánt meg *Bródy Gábor* fiakeres volt aláírva a váltón mindkettő ugynevezett *jó név*, s ismeretes az igazgató előtt. Az aláírás azonban gyanusnak tűnt föl az első látásra, s épp azért Hoványi óvatosságból mára ígerte az eszkomptálást. A mint a bérkocsis eltávozott, az igazgató tüstént tudakozódni kezdett. És csakhamar kitűnt, hogy a gyanakodás nem volt alaptalanul való: az aláírások hamisítva voltak. A bérkocsis pedig ma megjelent a takarékpénztárban, hogy a 150 koronát fölvegye. Míg a rácson kívül várakozott, telefonoztak a rendőrségre, hol már tudtak a dolgról. A váltóhamisítót azután letartóztatták. A legény töredelmesen bevallotta az ő nagy vétkét, aminek elkövetésére különös ok indította. Azt vallotta ugyanis, hogy házassodni készül, s a lakadalmi költségeket akarta megszerezni. Csak hogy, mint a csalódott ifju kijelentette: szegény embernek szegény a szerencséje.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész Nándor* könyv- és papirkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265. sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A tiszték öröme és búja.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Bécs, január 30.

A mióta a delegációk megszavazták a magasabb tisztí fizetések alapján készült közös költségvetést, azóta állandóan napirenden van katonatiszti körökben az a kérdés, hogy *mikor* kapják meg a magasabb fizetést?

Végre megjelent a hadsereg rendeleti közlönye, amely közli a közös hadsereg tisztí fizetéseinek szabályozására vonatkozó császári és királyi legfelsőbb elhatározást. Ez kimondja, hogy a magasabb fizetés, amelyet a hadügyminiszter rendelete részletesen szabályoz, január elsejétől kezdve illeti meg a tisztiket.

A katonatisztek örömnappja tehát a mai, de örömük nem lehet teljes, mert a magasabb fizetést *még nem kapják meg*.

A magasabb fizetések folyósítására még várniok kell. Eziránt csak későbbi rendelet fog intézkedni.

A nyugalmazott tiszték szintén várták, hogy a magasabb illetékekben nekik is lesz részük. Csalódtak. Csakis a várakozási illetékekkel szabadságoltakra terjed ki az új rendezés s az újévtől kezdve nyugalomba menők kapnak magasabb nyugdíjat.

Most a sor a *honvédtiszteken*. Ezeknek meddig kell várni?

Az *Armee Verordnungsblatt* közli ma a hadügyminiszternek január 24-iki rendeletével a január 23-ikán kelt legfelsőbb elhatározást, amely 1900. január elsejétől kezdődőleg életbelépteti a katonatisztek fizetésrendezését. Az új *illetékek folyósításáról* később kibocsátandó kü-

lön rendelet fog intézkedni, addig az eddig fizetést szolgáltatják ki.

Az új fizetések a következők:

I. rangosztály: tábornagy	24000 korona.
A hadügyminiszter, ha nem az első rangosztályba tartozik,	20,680 korona fizetést huz.
III. rangosztály (táborszernagy, lovassági tábornok)	16,800 korona
IV. r. o. (altábornagy)	14,016 "
V. r. o. (vezérőrnagy)	11,400 "
VI. r. o. (ezredes)	7,200 "
VII. r. o. (alezredes) 6,000 és	5,400 "
VIII. r. o. (őrnagy)	4,008 "
IX. r. o. (I. oszt. százados)	3,000 "
(II. oszt. százados)	2,400 "
X. r. o. (főhadnagy)	2,040 "
IX. r. o. (hadnagy)	1,680 "

Az okkupált területen levő havi díjasok *fentartó pótléka* szinte új szabályozást nyert havi 20 koronától kezdődőleg havi 120 koronáig.

A *várakozási illetékekkel szabadságoltak* ezt az illetéket az új fizetési szabályzat alapján nyerik.

Az 1900. január elseje után *nyugalombalé-pók* az új fizetési tételeknek megfelelő nyugdíjat huznak.

MULTSÁGOK.

Farsangi naptár:

Február 1. Tanítók táncmultsága (Polgári fiúiskola diszterem.) — A kisjenő-erdőhegyi kaszinó táncestélye.

Február 2. A posta- és távirat altisztek táncmultsága (Központi szálló.)

Február 3. A helyőrségi tisztikar táncvizsgálma 1/2 10 órakor (Fehér Kereszt.) — Az aradi hivatalosolgák betegsegélyző- és temetkezési egyesületének táncvizsgálma (Vadember.) — A lippai állami, polgári és felső kereskedelmi iskolák hangversenyvel egybekötött táncestélye (József főherceg szálló.) — Az új-arad-zsigmondházi önkényes tüzoltó-egylet alarezosbálja (Martini sörcsarnok.) — Az aradi kereskedők körének házi estéle (Szabadsáttér 17.) — A Meteor kerékpárklub házi estélye (Kass vendéglő.)

Február 4. Az aradi mészáros és hentes ifjuság táncvizsgálma (Központi szálló.) — A kőműves-, kőfaragó- és kőterítő betegsegélyző- és temetkezési egyesület táncvizsgálma (Krispin-terem.)

Február 7. A filharmonikusok házi estélye (Polgári fiúiskola.)

Február 10. Az aradi székegy asztaltársaság táncvizsgálma (Vadember.) — Az aradi kerékpárklub hangversenyvel egybekötött táncvizsgálma (Kass-vendéglő.) — A pankotai önkéntes tüzoltókar táncvizsgálma (Fehér Kereszt.) — A gurahonczai kaszinó-egylet táncvizsgálma (Hungária szálló.)

Február 11. Az aradi szabómunkások táncvizsgálma (Központi szálló.)

Február 17. Műkedvelő-előadás, utána társas vacsora és tánc a várbeli tisztí kaszinóban 8 órakor.

Február 18. A m. kir. államvasutak altiszti körének táncvizsgálma (Központi szálló.)

Február 24. Alarezosbál Uj-Aradon.

Február 27. Ronacher-estély a várbeli tisztí kaszinóban 1/2 9 órakor.

(=) **A Meteor-estélye.** A Meteor kerékpárklub február 3-án, szombaton, este 8 órakor Kass Testvérek (ezelőtt Dobránszky) éttermében házi-estélyt rendez, melynek műsorát a következőképpen állapították meg:

1. *Rondó*, Mozart 3-ik zongora-sonatájából. Előadja: Kadelburger Ede, Ofner Gyula és Kadelburger Sándor.

2. *Angol kuplék*. Előadja hat transwaali kaffer.

3. *Gyorsrajzó* Hatos Dezsó ur.

4. *Gramophon*. Bemutatja Rozsnyai Kálmán.

5. *Büvészeti mutatványok*. **

6. a) „*Ständchen*”, dal Schuberttől; b) „*Andante*” Beethoven 14-ik zongora-sonatájából. Előadja: Kadelburger Ede, Ofner Gyula és Kadelburger Sándor.

7. *A titok*. Irta Hatos Tivadar. Felolvassa Hatos Dezsó.

8. *IX-ik dal*, Mendelssohntól. Előadja: Kadelburger Ede, Ofner Gyula és Kadelburger Sándor.

9. *Scioptikon fényképvétel*, Bemutatja Rozsnyai Kálmán.

Az estélyen csakis meghívott vendégek jelenhetnek meg.

(=) **Allamvasuti altisztek bálja.** A magy. kir. államvasutak altiszti köre február hó 18-án a Központi Szálloda disztermében saját könyvtára javára zártkörű táncvizgalmat rendez. Belépti-díj: előre váltott személyjegy 2 korona, családijegy 4 korona. Este a pénztárnál személyjegy 2 korona 40 fillér, családijegy 5 korona. Jegyek előre válthatók a meghívók előmutatása mellett: *Ernyei Gyula, Kilenyi C.* és *Társ, Kerpel Izsó* és *Nádlér Lajos* uraknál,

ugyszintén Faragó Gyula raktárnok urnál (pályaudvar.) Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A meghívó a belépésnél kívánatra előmutatandó.

LEGUJABB.

(Lapzártakor érkezett telefon-jelentések.)

A háborút folytatják.

Az angol parlamentben este fél 6 órakor újból megnyitották az ülést, melynek tárgya a felirati vita volt. Egy kormányparti képviselő kezdte a vitát s indítványozta, hogy a ház oly felirattal válaszoljon a királynőnek, mely kijelentené, hogy a háboru a pártviszályokat megszüntette.

Az ellenzék vezére kijelentette, hogy *pórtja a kormányt a háboru folytatásában leghatározottabban támogatni fogja, ameddig a buroktól mindazt vissza nem veszik, amit azok elfoglaltak.*

A politikát azonban, melylyel a kormány a háborút előidézte, az ellenzék nem helyesli. Fő hibának tartják, hogy a kormány nem volt elkészülve a háborura, s csupán rá akart ijeszteni a burokra.

A vita késő estig folyt. Általános meglepetést keltett az a nem várt körülmény, hogy az ellenzék a kormányt támogatja s a háboru folytatása mellett van.

EGYESÜLETI ELET.

(*) Szabók közgyűlése. Az aradi férfi és női szabók szakcsoportja február hó 4-én vasárnap délután 3 órakor az ipartestületben rendes évi közgyűlést tart a következő napirenddel: I. Évi jelentés és a felmentvény megadása. II. Választmány megválasztása. III. Indítványok.

SPORT.

+ Az aradi vívóakadémia díjai. Megemlékeztünk már arról, hogy Maione Vincenzó, az Aradi Athletikai Club vívómestere, február hó 4-én, Aradon nemzetközi vívóakadémiát rendez a Fehér Kereszt nagytermében. A program szerint ez alkalommal az ország elsőrangú vívómesterei és előkelő amatőrei fog mérkőzni. Ezenkívül bemutatásra kerül az iskola-vívás is. Ez utóbbira már ki is tüzték a díjakat. Az első Maione mester nagyobb ezüst érmét és Krämer József értékes irókészletét, mint tiszteletdíjat kapja, a második, a Maione kisebb ezüst érmét. Ezenkívül lesz még több érem és díj is.

+ Agancskiállítás Berlinben. Érdekes s különösen vadászokat érdeklő kiállítás nyílt meg folyó hó 27-én a német császár születése napján Berlinben. A kiállítás protektora a német császár, a ki maga is kiállítja a mult évben általa elejtett szarvasok és őzek agancsait. Az egész német birodalom részt vesz a kiállításon s hogy mily nagy arányu, azt a beküldött vadásztrophéák nagy száma is megmutatja. A kiállításban csak az 1899. évben Németországban elejtett, vagy német vadászoktól a külföldön lött szarvasok és őzek agancsai vehetnek részt. Kiállítottak 330 drb. szarvasagancs, 71 dámvad lapát, 1260 őzagancs, 69 zerge kámpó és 1 jávorszarvas lapát. A Magyarországból származó agancsok rendkívül erős méreteikkel általános feltűnést keltenek s bizonyára a díjazottak között is elsőek lesznek.

TÖRVENYKEZÉS.

§ A közigazgatási bíróság az ex-lex ellen. A m. kir. közigazgatási bíróság tegnap érdekes ítéletet mondott. Tudvalevőleg az 1899. esztendőnek első napjára úgy virradt fel Magyarországra, hogy a Bánffy-kormány nem volt megszavazott költségvetése, se pedig indemnitása az adók szedésére. A törvénynélküli állapotról való tekintettel a kormány maga megszüntette az adóbehajtásokat. Több ügyvéd a

bélyegilletéket is megtagadta. A hatósághoz érkezett beadványokat, a pörös iratokat *bélyeg nélkül* nyújtották meg. A hatóságok azonban *meglelelezték* a bélyeg nélküli beadványokat.

Felebbezések következtében e lelelezések a magyar kir. *közigazgatási bíróság* elé kerültek, amely a kiszabott *bírságokat feloldotta* azal az érdekes megokolással, hogy az ex-lex állapot alatt a kormány nem volt jogosítva a közvetett adóknak, mint amilyen a bélyegilleték, a szedésére sem s a felek a fel nem bélyeggezéssel mulasztást nem követtek el s így meg sem bírsághatók.

NAPIREND.

Január 31. Szerda. Róm. kath. naptár: Nol. Péter. — Protestáns naptár: Nol. Péter. — Izraelita naptár: Adar. Ros. Chodes. — Görög-keleti naptár (január 19.): Makár. — A nap két 7 óra 15 perczkor, nyugszik 4 óra 42 perczkor. — A hold két 7 óra 2 perczkor, nyugszik 5 óra 41 perczkor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 7467 milliméter. délután 2 órakor 7484 milliméter. Hőmérsék reggel 7 órakor C° + 83. délután 2 órakor C° + 93. Szél irányja es ereje reggel 7 órakor DK. 7, délután 2 órakor D. 6. Felhőzet reggel 7 órakor borult, csepeg. délután 2 órakor borult. Csapadék az utóbbi 24 órában Csepegés.

Időjárás. A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Eenyhe, eső, később derülés, hősüllyedés. **Szabadságharosi emléktárgyak országos muzeuma** (színházépület 1-ső emelet) nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. — Belépti-díj: Hétköznap 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölcsey-könyvtár nyitva van hétfőn délután 4—5, pénteken délután 4—5 és szombaton délelőtt 11—12 óráig. Helyiség: Erekllyemuzeum helyisége melletti ülésterem.

Január 31. Az aradi kereskedelmi- és iparkamara teljes ülése délután 5 órakor.

Február 2. A soborsini takarékpénztár közgyűlése délelőtt 11 órakor. — Az aradi takaré- és segélyegylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A battonyai öngyógyító-egyesület mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor.

Február 4. Az aradi vonós-négyes kamarazene hangversenye délután 5 órakor (Központi szálló). — Az aradi első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A kisjenői takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor. — A Szárnyaskerek dalkör közgyűlése délelőtt 9 órakor (A. Cs. E. V. műhelytelep). — Az aradi férfi és női szabók szakcsoportjának közgyűlése délután 3 órakor (ipartestület.)

Február 8. Az almás-kamarási takaré- és öngyógyító-egyesület mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 9 órakor. — Az arad-szent-mártoni első takarékpénztár közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 11. Az aradi polgári öngyógyító-egylet mint szövetkezet közgyűlése délelőtt 10 órakor.

Február 17. Jegyzőválasztás Csintyén.

KÜLÖNFELÉK.

□ **Hét jelölt.** Jövő hónapban tölti be a francia akadémia a Pailleron halálával megüresedett helyet. A választás most nem lesz olyan egyszerű, mint a milyen rendszeren szokott lenni, mert már eddig is heten aspirálnak a halhatatlanságra. A hét jelölt nevei a következők: d'Avanal vicomte, Henri Fouquier, G. de Porto-Riche, J. Delafosse, Paul Hervieu, Etienne Lamy, Leroy de Keranion.

□ **A delphii jósdában.** Chamberlain: Mi lesz, ha Angolország háborút kezd Transzvállal?

A *jósnó*: Három hét alatt Pretóriában lesznek az angolok.

□ **Páris fái.** Mangin, a Louis-le-Grand liceum tanára konferenciát tartott a Sorbonneban Páris fásításáról. A konferencián Casimir Périer volt köztársasági elnök elnökölt. Mangin szomoruan konstataálta a párisi fák lombtalanságát és lassu pusztulását. Egészen új fásítási és fagondozási rendszert ajánlott. Előadása szerint Párisban kilenczvenezer fa van, a melyek közül huszonhatezer platánfa, tizenhetezer gesztenyefa, tizenötezer szilfa, tizenötezer hársfa. Van még ezenkívül Párisban egy tölgyfa és egy eperfa.

KÖZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, január 30

Két napos tavaszi verőfényes nap után visszaestünk az esős-szeles időbe, mely már kezdi untatni a gazdaközönséget.

Az utak teljesen megromlottak.

A behozatal oly silány, hogy alig méltó említésre. Szinte elvész az a néhány kocsi ga-

bona a nagy téren, ugy kong az ürességtől a máskor nyüzsgő sokasággal teli piacsz-tér.

Mintegy 200—300 métermázsza buza és 200 métermázsza tengeri kelt el változatlan áron. Nehány tétel jó buzáért 7 korona és 10 fillér fizettetett.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 6'90—7'—.

Középmínőségű buza 6'80.

Tengeri 4'15—4'20.

Rozs névleges jegyzés 5'30—5'40.

Arpa névleges jegyzés 5'15—5'25.

Zab névleges jegyzés 4'20—4'25.

Az irányzat lanyha.

— **Az osztrák-magyar bank pénztári forgalma.** Az osztrák-magyar bank most közzétett jelentése a pénztári forgalomról is érdekes képet nyújt. Megtudjuk ugyanis belőle, hogy míg a bécsi főintézetnél az összes pénztári forgalom 1899-ben 12 és fél ezer millió forint volt, addig a budapesti főintézetnél csak 7 ezer és 883 millió forintra rugott. A magyar bankintézetek forgalma a következőképen oszlik meg: Debreczen 186 millió forint, Temesvár 162 millió forint, Zágráb 136 millió, Arad 113 millió, Kolozsvár 105 millió, Pécs 81 millió, Szabadka 80 millió, Pozsony 76 millió, Nagyvárad 73 millió, Eszék 70 millió, Szeged 70 millió, Győr 67 millió, Miskolcz 67 millió, Nagy-Becskerek 64 millió, Kassa 62 millió, Nagy-Kanizsa 61 millió, Sopron 57 millió, Brassó 49 millió, Fiume 33 millió, Szatmár 26 millió, Nagyszében 26 millió, Eger 26 millió forint és Mármaros-Sziget 16 millió forint.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Roth Izrael, Nagyvárad. — Valtér Vilmos, Kula. — Hoffmann és Kohn, bej. keresk. Budapest. — Kövér és Izsák keresk. czég Hajdu-Böszörmény. — Fehér Izrael, Nagyvárad.

S z e s z ü z l e t

— Január 30. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 111 korona, kicsinyben 113 korona, finomított szesz nagyban 114 korona, kicsinyben 118 korona hordó nélkül per 100 liter % beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák 11 korona métermázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskeresk. csarnok.

— Január 30. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 83.—84.— fillig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban —.— fillig. Fialat nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 90.—92.— fillig. Fialat közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 87.—88.— fillig. Fialat könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 87.—88.— fillig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 88.—90.— fillig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 88.—89.— fillig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 87.—88.— fillig.

Sertéslétszám: Január hó 27-én volt készlet 16259 darab, január hó 28-án főlhajtott 1444 darab, január hó 28-án elszállított —421 darab, január hó 26-én maradt készletben 17232 darab. Uzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1900. január 30.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	98.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₁₀₀	94.75
Magyar arany 4 ¹ / ₂ %	100.50
Magyar ezüst 4 ¹ / ₂ %	99.75
Magyar keleti vasút	99.50
Magyar földtehermentesítési kötvény	93.75
Magyar italmegváltási kötvény	99.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.—
Magyar nyeresémsorajegy kölcsön	162.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	141.50
Osztrák papírjárdék	99.50
Osztrák járdék ezüst	99.30
Osztrák járdék arany	98.75
Koronajárdék	98.50
1860-iki államsorsjegyek	139.25
Osztrák-magyar bankrészevény	1845.—
Magyar hitelbank részevény	750.—
Osztrák hitelintézet részevény	751.20
Osztrák-magyar államvasút	639.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.20
Német birodalmi márka	118.05
London	242.10
Páris	96.25

Budapesti áru és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 30.

Déltőzsde. Buzakinál kietegítő, vételkedv jó. Meghatározott áron 17.000 métermázsa került forgalomba, néhány fillérrel magasabb áron. Egyéb gabonafélék közül rozs tartott, árpa lanyha, tengeri keresett. Időjárás esős.

Zárul 12 órakor:

Buza áprilisra	7.82—7.83
Buza szeptemberre	7.94—7.95
Rozs áprilisra	6.45—6.46
Zab áprilisra	5.08—5.09
Tengeri májusra	4.99—5.—
Repcze szeptemberre	11.70—11.75

Zárul 4 órakor:

Buza áprilisra	7.81—7.82
Buza szeptemberre	7.95—7.96
Rozs áprilisra	6.44—6.45
Zab áprilisra	5.07—5.08
Tengeri májusra	4.98—5.—
Repcze szeptemberre	11.60—11.70

Zárul 4 órakor:

Osztrák hitelrészvény	751.40
Magyar hitelrészvény	753.—
Leszámitolóbank részvény	551.—
Rima-Murányi vasmű részvény	664.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	644.—
Közuti vasút	676.50
Városi villamos vasút részvény	337.—

REGENY-CSARNOK.

A milliomos büntársa.

— Bűnügyi regény. —

Írta: **M. E. Bradon.**Fordította: **Mevesei Jenő.**

(1)

I.

Az 1850-ik év augusztus 15-ének estjén három ember ült együtt a gundolfanei bankház üzleti szobájában: Balderby, a cég fiatalabb tagja, Clement Agoston pénztáros és Sampson Wilmot, a cég hatvanöt éves irnoka, aki kora gyermeksége óta hűséges alkalmazottja a „Dunbar testvérek és Balderby” cégnek.

A három férfi éppen azon tanácskozott, hogyan fogadják Dunbar Henryt, a bankház új főnökét, aki mintegy harminczöt év óta volt távol Angolországtól.

Dunbar kora fiatalságában egy váltóhamisítást követett el, amiért is atyja indiai birtokára helyezte át. Ott élt harminczöt éves kérésztül, míg nem most atyjának bekövetkezett halála visszazölitotta a londoni cégnek élére.

Büntársa, aki a hamisítást tulajdonképen elkövette, Sampson Wilmot alig tizenhét éves öcsese volt, akit csak néhány hóval előbb fogadtak meg tanouczul az üzletbe.

Dunbar Henry akkor fiatal dragonyos tiszt volt. Igen szép és előkelő külsejű. Ismeretlenek irányában kissé dolyfős, de barátságos s beszédes olyanokkal, akik neki megtetszettek. A pénzt marékka szórta, de ennek oka leginkább atyja volt, aki egyetlen gyermekének minden kívánságát ellenvetés nélkül teljesítette.

Annyit azonban még sem adhatott neki, hogy futtatási és játékadosságaitól megmenthette volna.

Igy történt aztán, hogy midőn a lóversenyen mintegy hatezer font sterlinget vesztett s atyja ezt az összeget nem adta meg neki, Sampson öcsésének, aki igen jól utánczott különféle irásokat, ügyességét használta fel arra, hogy egy angol főnemes nevét hamisítsa egy váltóra.

— Mit gondol, első váltóhamisítása volt ez öcsésének? — Kérdezte Balderby az öreg irnokot, mikor ez kérésükre elmondta a régi történetet.

— Megvagyok róla győződve, — válaszolt ez. — Hiszen még gyermek, alig tizenhét éves volt akkor!

— Igazán, még fiatal, nagyon fiatal kor volt ez!

— Oh, uram, rettenetes fiatal arra nézve, hogy tönkre tegye magát örökre. Ez az egy tévedés lett vesztére, mert bár a törvényszék utján nem jött vizsgálat alá, önbecsülését és lelkiismeretességét soha vissza nem szerezte. Fokról-fokra súlyadt alább, mert három évvel azután, hogy Henry Indiába utazott, öcsémet

néhány pénzharasítással elfogták és életfogytig tartó rabságra hurczolták.

— Igazán szomorú, — jegyezte meg Clement. — En is hallottam ilyesmit, de soha sem tudhattam meg az egész tényállást. Az ön öcsese nemde meghalt?

— Sok okom van ezt hinni, uram! — válaszolta az öreg irnok, s barnavörös zsebkezdőjével végigtörülte könnyező szemét.

— De térjünk vissza Henryre. Belenyugodott abba, hogy ifju életét Indiában töltse el?

— Kénytelen volt eltávozni, ha nem akart botrányt előidézni. De senkitől sem bucsuzott el s bizonyos vagyok benne, hogy szívében atyjának soha meg nem bocsátott. 1831-ben, mint önök is tudják, megnősült, s egyetlen gyermekét két éves korában Angliába küldte nagyatyjához, ahol most is nevelkedik.

— Igen, igen, — viszonzá Balderby, — a leány igen szép s Percival ur, nagyatyja, ugy látszik, imádja a gyermeket.

Néhány percnyi szünet után újból kérdést intézett Balderby az öreghez:

— En azt hiszem, kedves Sampsonom, hogy ön az egyedüli ember irodánkban, aki mostani urunkat valaha látta?

— Az egyetlen, uram.

— Jó. Egy hét múlva várják őt Southamp-tomba s ott valakinek csak fogadni kell őt.

Harminczöt évi távollét után Angolországban idegennek fogja érezni magát s szüksége lesz olyan emberre, aki viszonyainak rendezésében

segédkeztet nyújtson neki. Ezek az angló-indiánok többnyire közömbösek és az ut fadaralmait által ki lesz merülve. Miután ismeri őt s ön elővigyázatos s ifju mozgékonysággal bír, szeretném, ha eléje utaznék.

— Amint parancsolja. Mikor induljak Southamp-tomba, uram?

— Legjobb volna, ha holnap menne. Ha a délutáni vonattal utazik, délelőtt még elvégezheti teendőjét. Különb teljesen az ön belátására bízok mindent. Laura kisasszony is a városba fog jönni, hogy atyját a portland-téri házban bevárja. A szegény gyermek alig várja, hogy atyját, akit két éves kora óta nem látott, megölelje. Noha alig ismeri, szeretete változatlan maradt atyja irányában.

Balderby egy tárczát nyújtott át az öregnek, melyben egy csomó bankjegy volt.

— Sok pénzre lesz szüksége, — mondá — jóllehet Dunbar ur, mint hiszem, eléggé el lesz látva. Mondja neki, hogy elfogadására minden készen áll. Igazán kíváncsi vagyok házunk új főnökét megismerni. Vajjon milyen lehet most? Különb feltűnőnek tartom, hogy arczképe nem létezik. Midőn fiatal volt, atyja lefestette, de mivel a festményt nem tartotta sikerültnek, visszaküldte a festőnek. Főnökünk, mint ön mondja fiatal korában szép volt?

— Az uram, — válaszolá Wilmot, — nagyon szép volt, szöke, sugárzó kék szemekkel.

— No de Sampson, nem tartóztatjuk tovább. Tudja tehát, hogy mitevő legyen?

— Tökéletesen, uram.

— Ugy hát jó éjt! Dunbar ur az „Elektra” hajóval érkezik. Ohajtanám, hogy Southamp-ton legjobb szállodájában várja be a gőzös megérkezését.

— Ugy lesz, uram.

Ezzel meghajtotta magát és eltávozott. A másik kettő még sokáig együtt maradt, megbeszélve a teendőket.

(Folytatása következik.)

Városi színház.

Bérlet 112. sz.

Páros.

Szerdán, 1900. évi január hó 31-én.

Otthon.

Dráma 4 felvonásban. Írta: Sudermann Hermann. Fordította: Márkus Miksa.

SZEMÉLYEK:

Schwartz	Mezei Péter.	Hefterdink	László Gy.
Magda	Tóvölgyi M.	Dr. Keller	Pethes Imre.
Mariska	Harmath J.	Beckmann	Hajnal D.
Angusza	Kalocsa R.	Klebs	Bács Károly.
Wendrowszky	Bácsné.	Klebsné	Tolnainé.
Miksa	Gáthi K.	Teréz	Czene St.

Kezdete 7 órakor.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1899. évi október hó 1-től. —

ARADRÓL		ARADRA	
Budapest felé indul.		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Szm. sz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Szm. sz. tv. délután	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.48
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsin délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Személyvonat este	8.57	Személyvonat este	8.57
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	7.15	Személyvonat reggel	8.46
Vegyesvonat délután	4.16	Vegyesvonat este	7.49
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebes szv. du.	5.20	Személyvonat este	7.—

NYILTTÉR.*

Könyvkötészet.

Az aradi nyomda részvénytársaság

(Csanádi-palota)

a szakipar legújabb vívmányai szerint új aranyozó és könyvkötészeti gépekkel berendezett és magas színvonalon álló

könyvkötészeti osztálya

mindennemű könyv- és hangjegy bekötéseket vállal és ép oly pontosan, mint díszesen és jutányosan készítetteti el.

Jutányos árak. Diszes kiállítás.

Pontosság.

Kleinschlegel-Elysée
a Szegedi Szegő

Az

Aradi Közlöny

a vidék legterjedelmesebb és legolvasottabb politikai napilapja.

Megjelenik naponként legalább 12 oldalon.

F. évi február hó 1-ével újabb előfizetést nyit.

Előfizetési ár: Február hóra helyben 2 korona, vidékre 2 korona 40 fillér. Február—márczius hóra helyben 4 korona, vidékre 4 korona 80 fillér.

Ujjonnan belépő előfizetőink

Petőfi Sándor

összes költeményeit díszkötésben, azonfelül a

Magyar Szinművészet

gazdagon illusztrált könyvét — mig a készlet tart — ingyen megkapják.

Általános feltűnést

keltének azon

olcsó áruk,

melyek már régóta oly kedvelté teszik

Kraemling Károly

ARAD,

Asztalos Sándor-utcában levő női-
divat és vászonkereskedését, hol
legalább 25%-al olcsóbban lehet vásrolni;
tehát ajánlatos ez üzlethelyiséget megte-
kinteni és a mondottak valódiságáról meg-
győződést szerezni. Igaz-e, hogy: **női di-
vatkelmék, vásznak, barchettek,
kanavászok, asztal- és ágyszerítők**
stb. cikkek oly feltűnő 2946

olcsók.

Szőnyegek, függönyök.

Aradváros legolcsóbb bevásárlási helye.

26—1900. g. sz.

Hirdetmény.

A nméltóságú m. kir. földmi-
lésügyi miniszterium 96331—1899.
sz. körrendelete nyomán értesit-
jük a gazdaközönséget, hogy az
elszaporodott mezei egerek és
poczkok irtására a m. kir. állami
rovartani állomás utasítást dolgo-
zott ki, a mely utasítás az érdek-
lődők által, a gazdasági tanácsnok
urnál megtekinthető.

Arad, sz. kir. város gazdasági
székének 1900. évi január hó 8-ik
napján tartott üléséből.

Kiadta:

Vannay, aljegyző.

355—1900. p. m.

Hirdetmény.

Felhivatnak mindazok, kik az
1900. évi tenyésztésre ingyen se-
lyempetét kívánják, hogy a pol-
gármesteri hivatalban jelentkezve,

neveiket s a kívánt petemennyisé-
get az ott kitett ivre feljegyezzék.
Később jelentkezők kevesebb
petére tarthatnak igényt, jelentke-
zés a pete átvételére kötelező. Az
ingyen petéket átvevők köteleztek
magukat:

1. Máستól petét el nem fogadni.
2. A nyert pete mennyiséget
kizárólag gubótermelésre fordítani.
3. A termelt gubókat csakis
a selyemtenyésztési felügyelőség
megbízottjának s nem másnak át-
adni.

Az elsőosztályú gubók kilo-
grammonként 2 korona 20 fillér-
jével, a II-od osztályúak 1 korona
60 fillérjével, a hasznavehetetlen
piszkos nedvesek pedig 20 fillér-
jével fognak beváltatni.

Azok, a kik a gubókat bárki
másnak eladnák, később meghatá-
rozandó összeg erejéig megfognak
büntettetni.

Aradon, 1899. évi január hó 9.

Salacz,
kir. tanácsos
polgármester.

293—1900. pm.

Hirdetmény.

Közhirre teszem, hogy a ké-
rődzőknek és sertéseknek Magyar,
Horváth és Szlavon országok te-
rületéről Ausztriába való bevitel
tekintetében f. évi január hó 18-án
érvénybe lépett forgalmi korlátozá-
sokat tartalmazó 390. számú állat-
egészségügyi értesítő hivatalom-
ban az érdekeltek által megtekin-
thető.

Aradon, 1900. évi január hó
18-án.

Salacz,
kir. tan. polgármester.

268—1900.

Hirdetmény.

Az aradvárosi izraelita hitköz-
ség adót fizető tagjai ezennel ér-
tesítettnek, hogy folyó évi január
hó 1-től kezdődőleg a hitközség
előljárósága által megállapított f.
évi, valamint netalán hátralékban
lévő hitközségi adójuk a városi
pénztárban fizetendő.

A netalán késedelmes fizetőktől
az esedékes és hátralékban lévő
összeg a városi adóügyosztály ál-
tal 1883. évi 44. t.-cz. 55—66.
szakaszaiban megszabott eljárás
szerint közüzemügyi végrehajtás
útján fog beszédelni.

A hitközségi előljárósága által
előírt és a kirótt adót feltűntető
könyvecskék a jelentkező feleknek
a városi adóügyosztály hivatalos
helyiségében (illeték és idegen
adót kezelő b. alosztály, földszint,
ajtó 1. sz.) folyó hó 8-ától kezdve
átvehetők.

Arad, 1900. jan. 9.

A városi tanács.

Arad sz. kir. város kapit. hiv.

16926—1899. kh.

Hirdetmény.

A nmélt, kereskedelemügyi m.
kir. miniszterium 60610. VIII. 1899.
sz. alatt kelt magas rendeletével ki-
mondotta azt, hogy a napi piaczkon
csak is élelmi cikkek árusithat-
ók és azokon sem helybeli, sem
más községbeli iparosok áru-
sítás végett még házi ipar cikkek
sem jelenhetnek meg. Arad szab.
kir. város tekintetes tanács pedig
28284/899. számú végzésével ezen
rendelet alapján megbízott, hogy
a nem élelmi cikkek árusításával
foglalkozókat a napi piaczkokról
tiltsam el.

Ennek folytán a nem élelmi
cikket árusítókat Arad szab. kir.
városban a Szabadság és Tökölly
téren tartott napi piaczkokról egy-
szer és mindenkor eltiltom és
határozatilag kimondom, hogy ezen-
tul hétfői és pénteki heti piaci
napok kivételével mást mint élelmi
szert a piaczon árulni megengedve
nem lesz.

A hétfői és pénteki napokon
miután ezek heti vásári napokul
engedélyezve vannak, mindazok
kik eddig arra jogot szereztek
vagy ezután szerezni fognak az
1884. évi XVII. t.-cz. 50. §-a alap-
ján továbbra is árusithatnak.

Miről az érdekelteket azzal ér-
tesitem, hogy ezen végzésem jog-
erőre emelkedése után a napi pia-
czon árusítás végett, meg ne je-
ljenjenek mert onnan elutasítottatni
és büntettetni fognak.

Arad, 1899. deczember hó 20.

Sarlot,
főkapitány.

Báli ujdonságainkat

figyelmébe ajánljuk!

Különlegességek

selyem, gasier és divatkelmékben.

Valódi francia battistok, himzett és
ajour, Caliko bálókra igen alkalmas és
minden színben kapható.

Báli belépők (Entree), legyezők

minden kivitelben.

Mennyasszonyi kelengyék nagy raktára.

Fegyházban kötött gyermek-, női-
és férfi harisnyák.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA
— Arad, Szabadság-tér 19. —

Borosjenő község előjáróságától.

1742—899. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Alólirott előjáróság a Borosjenő községében építendő tűzoltószerszín, cselédlak, iroda s egyéb helyiségekből álló férőhelyiségek felépítésére újabb árlejtést hirdet 14156 korona költséggel. Az árlejtés határnapjául 1900. évi február hó 18-ik napjának d. e. 10 órája tűzetik Borosjenő község-házához.

E határnapig írásbeli zárt

ajánlatok is elfogadtnak, de figyelembe csak úgy fognak vétetni, ha a 10 százalékos óvadékkal ellátva vannak, s azon kijelentést tartalmazzák, hogy ajánlattevő az árlejtési feltételeket ösméri és azoknak magát aláveti.

Az árverési feltételek és költségvetés a borosjenői községi jegyzői irodában betekinthető.

Borosjenőn, 1900. évi január hó 21-én.

Strasser,
jegyző.

Zsuska,
bíró.

Escher Wyss és Társa gépgyár részv.-társaság Zürich.

Különleges gyártmány

jéggárak és hűtőgépek

szénsavval.

Képviselet:

Dr. Wágner és társai egyesült gyárak mint betéti társaság

Budapest, IX., Tinódy-utca 3. sz.

Jéggár és hűtő-berendezések a legkülönfélebb kivitelben és nagyságban jéggárak, vágóhidak, sörgyárak, kórházak, csokoládégyárak, hentesüzletek, tejgazdaságok, sörraktárak, szállodák stb. részére.

Kivánatra költségvetéssel és gyártási számvetéssel szívesen szolgálunk. 2992

Özv. Schwemmer Emánuelné

főlk-üzletében

Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. sz.

? Megérkezett ?

- 10000 mtr. foulard szatén méterje 10 kr.
- 20000 fin. női ruhaszövet mtr. 20 krtól feljebb.
- 3500 drb. finom rumburgi vászon.
- 5000 gyapju, ágy és asztalterítő.
- 10000 mtr. fekete ruhaszövet, utolsó divatu.
- 5000 színes és fekete legujabb divatu selymek.
- 5000 finom szatén madrasz gradli.
- 5000 fehér damaszt asztalterítő (igen alkalmas vendéglősök részére.)
- 5000 garnitúra legjobb gyártmányu abrosz és szalvetta.
- 2000 tcz. ajouros damaszt törülköző.
- 200 ajouros kávé garnitúra, fehér és színes.
- 5000 tcz. legfinomabb férfi ing 80 krtól feljebb.
- 5000 tcz. különféle legfinomabb férfi és női zsebkendők 65 krtól feljebb.
- 3500 drb. finom férfi kalap 80 krtól feljebb.
- 8000 finom férfi és női nap- és esőernyők.
- 10000 tcz. finom férfi nyakkendők 15 krtól feljebb.
- 10000 pár finom férfi, női és gyermek cipők.
- Férfi, női és gyermek keztük 10 krtól feljebb.
- Valódi perzsiai és smyrnai szőnyegek dus választékban.

Teljes tisztelettel

Özv. Schwemmer Emánuelné,
Vörösmarthy-utca 2. és Hunyady-utca 1. szám.

A Rosenblüh H. és Társa mellett lévő üzlethelyiség azonnal kiadó.

Neumann Herman és Trs.-nál

Aradon

Színház épület.

Az alant jegyzett czikkek a következő árakban árusíttatnak el:

1 darab finom női téli kabát perzsa gallérral 12 frt.

1 darab legfinomabb őszi és tavaszi kabát selyem béléssel párisi modell 9 frt 75 kr.

1 darab finom női gallér legfinomabb kivitelben 5 frt.

A legfinomabb női selyem blousok 3 frttól 5 frt-ig.

Kisjenői járás főszolgabírája.

9855—1899. szám.

Pályázati hirdetmény.

A Csintye községben üresedésbe jött jegyzői állásra pályázatot nyitok, s felhívom mindazokat, kik ezt az állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában előirt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám az 1900. évi február hó 17-nek d. e. 10 órájára kitűzött választási határidőt megelőző nap déli 12 órájáig annyival inkább adják be, mivel a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Kisjenőn, 1900. január 24.

Csukay Gyula,
főszolgabíró

4756—99.

Póthírdetmény.

A világosi kir. jbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, miszerint a dr. Rosenthal Mór ügyvéd nagyváradi lakos végrehajtónak, özv. Schweitzer Edéné szül. Kamodi Etelka jelenleg dévai lakos végrehajtást szenvedett elleni 280 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében 2800/99. tkv. sz. a. kibocsátott árverési hirdetményben a világosi kir. jbiróság területén levő, Aradmegyében fekvő, a pankotai 374. sz. telekjegyzőkönyvben A. III. 29. sor 336. hrsz. a. felvett 384. összeírásu beltelkes háznak, özv. Schweitzer Edéné szül. Kamodi Etelkát illető egyharmad rész mint ingatlan hányadra 747

frt kikiáltási árban Pankota község-házához 1900. évi február hó 27. napjának délelőtti 10 órájára kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167. §-a alapján özv. Menczer Bernáté végrehajtató érdekében is 72 frt tőke követelése s járuléki kielégítése végett megtartani fog

Kelt Világoson, 1899. évi decz. hó 23. napján.

A világosi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. jbiró.

466

15—1900. vh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a pécskai kir. járásbíró 1899. évi V. 455/1. számú végzése következtében dr. Popescu Tivadar ügyvéd által képviselt Herbai Mária javára, Evutián János ellen 81 frt 52 kr. s jár. erejéig fogantatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 431 frtra becsült butorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a pécskai kir. járásbíró V. 455/2. 1899. számú végzése folytán 163 korona 04 fillér tőkekövetelés, és járuléki erejéig a helyszínen, v. i. Ó-Pécskán alperes lakásán leendő esz-közlésére 1900. évi február hó 10-ik napjának d. e. 8¹/₂ órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Pécskán, 1900. évi január hó 23-ik napján.

Klein Henrik,
kir. bír. végrehajtó.

602